

1. května 1891
byl založen
Denní Hlasatel

50 centů

TELEFONY:
(708) 749-1891
(708) 749-1898

6426 WEST
CERMAK ROAD
BERWYN, IL.
60402

(USPS 002670)

DENNÍ HLASATEL

THE OLDEST CZECHOSLOVAK DAILY NEWSPAPER IN THE FREE WORLD

Czechoslovak Daily Herald

VOL. XCVIV

SECOND CLASS
POSTAGE PAID AT
BERWYN, ILLINOIS

Established 1891

ČTVRTEK 4. DUBNA 1991 - Čís. 25

THURSDAY APRIL 4, 1991

Sovětský svaz

Do boje mezi Gorbačovem a Jelcinem neočekávaně zasáhl Vladimír B. Isakov, designovaný mluvčí Ruské federace konzervativcu. Napřed napadl Jelcina a obžaloval ho z diktátorských choutek, ale současně žádal resignaci Gorbačova. Odpor se rozrůstá, což je dobrým znamením a typickým pro všechny nástupnické státy dynastie bolševiků. Až mouřeninové splní své úlohy, půjdou zpět do škarpy, odkud je vynesla velká voda a kvalifikovanější lidé nastoupí na jejich místa k větší slávě humanity. O ztrátě kontroly v důsledku procesu o odstraňování komunistů a jejich bezprostředních následníků, svědčí také ztráta kontroly

Pokrač. na str. 2

Albánci se v pondělí shromáždili před ústředím své demokratické strany v hlavním městě Albánie, Tiraně. Jejich oponenti - komunisté vyhráli v neděli svobodné volby.

Československé školství za komunismu

PhDr. Jan Jirásko rfe

Nazveme-li léta komunistické diktatury léty jakéhosi koncentráku, duchovním lágrem, v němž byla uzavřena naše inteligence, pak české učitelstvo zde sehrálo roli tzv. mouřeninů, tedy těch nejubožejších, nejzdeptanějších vězňů. I lékaři, právníci, novináři, technická inteligence měli své mouřeniny, ale nikdy v takové takřka obecné míře, zůstaneme-li u koncentračnické terminologie, tak různých bloků a káp a písařů, tedy prominentních vězňů, bylo v jiných skupinách inteligence nepoměrně více.

Není žádným tajemstvím, že učitel byl systematicky nucen a donucen k posluhování režimu, k zapírání sama sebe, k věčnému balancování na hranici lži a přetvářky a to vše před očima nejen veřejnosti, ale zejména dětí a dospívající mládeže, což je pranýř, který nejvíce zahanbuje. Život ve falši, povýšené

Pokrač. na str. 4

Návrh zákona v Senátu volá po výboru POW - MIA

James P. Tucker

Patnáctiletá krusáda Spotlight pro navrácení domů amerických vojáků, zanechaných ve Vietnamu a jinde, získala momentum 14. března, když senátor Bob Smith (R-N.H.) podal návrh na ustanovení zvláštního výboru pro záležitosti POW-MIA.

Když uváděl resoluci (S.R.82), Smith obšírně uvedl množství důkazů, které předtím byly prvně přivedeny na světlo ve Spotlightu, nahromaděných za všechna ta léta, a které poukazují na nevyhnutelný závěr: Když Spojené státy v roce 1974 opustily Vietnam, zanechaly ve Vietnamu až 2000 válečných zajatců.

Na sta těch, kteří přežili ta dlouhá léta otrcctví, bylo washingtonskými byrokraty opuštěno z důvodů "politických potíží".

Pokr. na str. 5

Slovenská otázka

František Sion, Vídeň

Dne 14. března 1991 oslavovala skupina slovenských nacionalistů na bratislavském náměstí založení samostatného slovenského státu 14.3.1939 za vedení preláta Jozefa Tisy a z nařízení Hitlera. Bylo to v době, kdy již začínaly transporty nejen židů, ale i slezských, moravských a českých vlastenců do koncentračních táborů. Vláda Jozefa Tisy, Šaňo Macha a jejich hlinkovských gardistů platila 500 marek německé vládě za každého, že samostatného slovenského státu do koncentračního tábora odtransportovaného žida.

Tato vláda a její činy byly na bratislavském náměstí oslavovány hesly " pryč s Havlem", "za samostatnosť Slovenska" "za odtržení od Prahy" a jiné. Současně bylo však na bratislavském nábřeží manifestováno pro spolupráci ve společném státě Slováků, Moravanů, Slezanů, Čechů a menšin.

Prezident Havel navštívil obě manifestace a kritizoval večerní referáty slovenské televize, které neodpovídaly pravdě a byly silně tendenční.

Pokrač. na str. 5

Bez komunistů - takých či onakých !

Prof. Dr. Ing. Libor Brom

Soudruh Gorbačov dělá všechno možné, aby zachránil komunistický Sovětský svaz. Naposled dokonce vyvolal celonárodní referendum o tom, zda Svaz sovětských socialistických republik má být udržen. Jeho pitomé otázce se dostalo pitomé odpovědi: šest republik odmítlo se referenda zúčastnit a zbytek republik doplnil referendní lístek svými vlastními protikladnými otázkami. Referendum se takto obrátilo v nesmysl.

Za takových okolností Sovětský svaz nejde ovšem dopředu v ničem. Jeho národní produkt klesá

Pokrač. na str. 4

MOSKVA - SSSR ...

ústředních orgánů. Přinesli jsme již před delší dobou zprávy o neklidu a stávkách havířů ve všech končinách SSSR. Nyní stávkující havíři na Sibíři hrozí, že zaplaví uhelné doly, nesouhlasí-li ruští zákonodárci s jejich hospodářskými a politickými požadavky, ve kterých prominentní místo zaujímá jejich hlavní žádost, na resignaci Gorbačova. Hrozba přišla během zasedání ruského parlamentu, který byl plně zaměstnán sporem mezi přívrženci a odpůrci Jelcina, presidenta republiky.

Sovětská vláda vyhlásila výjimečný stav v Gruzínsku a poslala vojenské oddíly do částí republiky, kde vypukly národnostní nepokoje. rozhodnutí bylo vyhlášeno několik hodin po referendu, ve kterém se Gruzinci rozhodli pro nezávislost. Konečné výsledky ukazují, že z devadesáti platných a odevzdaných volebních lístků, 99% se vyjádřilo pro nezávislost. Moskevské obchody s potravinami byly zavřeny, aby bylo zabráněno nákupní panice před nesmírně vysokým přírůstkem cen, který přišel v platnost. Někteří městští představitelé se obávají z možných nepokojů, jejichž příčinou může být zvýšení cen. V jednání na jiném poli sovětských problémů, prezident Gorbačov a ministerský předseda Pavlov se připravují k rozhovorům se stávkujícími horníky.

V Sovětském svazu není takřka dne, který by nepřinesl nové komplikace. Podle ústředního tiskového orgánu komunistické strany "Pravdy", sovětský ministr financí Vladimír Orlov se vyjádřil, že některé republiky odmítají vydat všechny vybrané daně ústřední vládě, což uvádí jejich rozpočet a plánovaná vydání do zmatku. Některé republiky vydaly své vlastní zákony, které vyžadují, aby veškeré příjmy byly vynaloženy pouze v jejich územích a dávají ústřední vládě pouze velmi málo, či dokonce nic". Jmenovitě jde o ruskou federaci a ukrajinskou, gruzínskou, besarabskou, litevskou, lotyšskou a estonskou republiku.

Celkový vládní rozpočet, schválený v lednu t.r. činí 277 bilionů rublů (166.2 biliony dolarů v obchodním výměnném kursu) a vláda má 58.1 bilionů rublů schodek. Dle pana Orlova nejvíce dluží ruská

federace, největší a nejbohatší ze všech patnácti republik Sovětského svazu. Nakonec pan Orlov prohlašuje, že "Krystalující situace vede k nutným uzávěrům, že někdo má zájem, aby Svaz vykrvácel a aby jeho rozpočet byl zničen". Pan Orlov však se nezmínil o žádném jménu osoby či republiky.

Sovětská vláda vyhlásila výjimečný stav v Gruzínsku a poslala vojenské oddíly do částí republiky, kde vypukly národnostní nepokoje. rozhodnutí bylo vyhlášeno několik hodin po referendu, ve kterém se Gruzinci rozhodli pro nezávislost. Konečné výsledky ukazují, že z devadesáti platných a odevzdaných volebních lístků, 99% se vyjádřilo pro nezávislost.

Moskevské obchody s potravinami byly zavřeny, aby bylo zabráněno nákupní panice před nesmírně vysokým přírůstkem cen, který přišel v platnost. Někteří městští představitelé se obávají z možných nepokojů, jejichž příčinou může být zvýšení cen. V jednání na jiném poli sovětských problémů, prezident Gorbačov a ministerský předseda Pavlov se připravují k rozhovorům se stávkujícími horníky.

TOKYO - JAPONSKO

V Japonsku roste hořkost z kritiky role, kterou hrálo během války v Perském zálivu. Tím je jen zvětšována nespokojenost, která se začíná objevovat i v dalších úsecích vztahů mezi Spojenými státy a Japonskem. V prvé řadě stojí rostoucí spor o exportních a importních bariérách a o kontrole přírodního prostředí.

Nesnáze v poměru mezi oběma zeměmi vypukly, když Bílý dům nedávno poznamenal, že stále čeká, až Japonsko zaplatí 9 bilionů svého příspěvku na válku v Zálivu. Jelikož kurs dolaru, od doby kdy slib byl učiněn, stoupl, Japonsko tvrdí, že jeho příspěvek má nyní cenu 8.6 bilionu dolarů. Ministerský předseda Točiki Kaifu měl na televizi ostrý projev, ve kterém zaslal na adresu Spojených států nepřijemné poznámky, ale jeho zahraniční ministr se snažil

utišit rozbouranou hladinu. Kaifu řekl: "Hned od minulého srpna slyšíme ono bzučení "moc málo, příliš pozdě". Přímou skřípu zuby,..."že to, co jsme všechno udělali, není řádně oceněno". analisté zaznamenávají zřejmě zvětšující se útoky zahraniční politiky Spojených států proti svým hlavním spojencům (nejen Japonsku, ale i Německu) a hledají příčiny podráždění Spojených států po vyhrané válce.

KUWAIT

Kuwait začal s rozdělováním odměn v celkové výši 34 milionů dolarů těm občanům, kteří zůstali doma během sedmi měsíční okupace. Asi 200 tisíc občanů a jejich dětí, které se narodily během okupace, mají dostat \$1,720. Jak známo, vláda Kuwaitu má uloženo v cizině v bankách, ne v investicích, 100 bilionů dolarů. Emir, as-Sabah 900 bilionů. Po konfiskacích irackých vkladů, dokonce i ve Švýcarsku, není vyloučeno, že arabské olejářské státy se chytanou návrhu Saddama Husseina, ještě z doby před válkou, aby arabské peníze byly uloženy někde jinde, než v západní Evropě a Spojených státech. Ve skutečnosti tato možnost, odvolání Arabských trilionů dolarů, mohla by takřka zničit celý hospodářský a finanční systém, řízený výlučně z New Yorku a Londýna. Příčinou účasti Londýna na válce v Perském zálivu byla obava z odvolání vkladů arabských států z "City".

Myšlenka o zřízení vlastní "ústřední" arabské banky, vlastně tak jednoduchá, která by jim dala daleko větší kontrolu světa, než má Západ, má ovšem jeden háček: Islam zakazuje svým věřícím půjčovat peníze na úrok. Proto

používali "zástupce" umístěného v jiných zemích, někdy i pod názvem bankovního domu, ve kterém bylo obsaženo jméno referující k arabskému původu. Přec jen Jehova byl chytřejší než Allah.

KAHYRA - EGYPT

Arabská liga, která byla tak hluboce rozdělena válkou v Perském zálivu, měla v Kahýře svou první schůzi od vypuknutí konfliktu. Prozatím schůze byla čistě ceremonielní a krátká. Jednání se zúčastnilo všech jedenadvacet členů, včetně zástupců Iraku a Kuwaitu.

AMMAN - JORDAN

Radio Amman ohlásilo, že šest zemí Rady spolupracující v Zálivu (Gulf Cooperation Council), která zahrnuje také Kuwait a Saudskou Arabii, dohodlo se zastavit veškerou finanční pomoc Jordánu a PLO. Důvodem je jejich podpora Iraku v době války. Celková podpora, kterou Jordan dostával z druhých arabských zemí, většinou členů Rady, byla v minulém roce 195 milionů dolarů. Je odhadováno, že Saudská Arabie sama vyplácela PLO každý rok 85.5 milionů.

BEJRUT - LIBANON

Vedoucí PLO v Libanonu odmítli podřídit se rozkazu tamní vlády, že všechna ozbrojená tělesa v zemi, musí do konce měsíce odložit své zbraně. Zástupci PLO sdělili libanonským novinám, že vládní rozkaz se netýká palestinských bojůvek, protože bojují proti izraelské vládě a ne vládě Libanonu.

Podporujte Hlasatel

Máte zapláceno předplatné?

Czechoslovak Daily Herald
DENNÍ HLASATEL
Established 1891
6426 W. CERMAK ROAD, BERWYN, IL. 60402
TEL.: (708) 749-1891 and 749-1898
Second class postage paid at Berwyn, Illinois
Published Tuesdays, Thursdays and Sundays, except holidays

SUBSCRIPTION PRICES (CENY PŘEDPLATNÉHO):

UNITED STATES		CANADA (in US Dollars)	
Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)	Daily and Sundays (Denní a Nedělní)	Sunday Only (Nedělní pouze)
3 months \$25.00	\$15.00	3 months \$ 35.00	\$18.00
6 months \$42.00	\$25.00	6 months \$ 55.00	\$30.00
12 months \$80.00	\$42.00	12 months \$100.00	\$52.00

Denní a Nedělní Hlasatel je otevřenou tribunou pro všechny čtenáře, bez rozdílu politické či spolkové příslušnosti a náboženského vyznání. Upozorňujeme, že redakce se nemusí vztýčky s uveřejnění články ztotožňovat. Redakce si vyhrazuje právo zkracovat zasláné články. Zasláné rukopisy se nevracejí. Za změnu adresy účtujeme \$3.00.

OVERSEAS in US Dollars
3 months \$ 38.00 \$22.00
6 months \$ 70.00 \$35.00
12 months \$125.00 \$65.00

Sto let
poctivé novinářské práce

100

LET

1891 DENNÍ HLASATEL 1991

Nejstarší DENÍK a TÝDENÍK, vycházející v jazyce českém a slovenském!

Slovenský utečenecký tábor pre Soviety

rfe

V hustnúcej hmle a za neprijemného vetra sa v obci Lešťov pri Zvolene uskutočnilo otvorenie utečeneckého tábora, v ktorom nastane perspektíva dosť neistej budúcnosti pre tých občanov Sovietskeho zväzu, ktorí sa v najbližšej budúcnosti rozhodnú opustiť svoju vlasť. Tábor zatiaľ zira prázdnotou, iba dupot novinárov a výklad dôstojníctva československej armády rušil tiché priestory tábora. Vo veľkej jedálni podobnej hangáru informoval prítomných o opatreniach ohľadne očakávaných emigrantov plukovník Jaroslav Svěchota, vládnym zmocnenec pre otázky utečencov a námestník ministra vnútra Slovenskej republiky. Otvorenia sa zúčastnil i jeho federálny kolega, vládnym zmocnenec pán Parkan a tlačový tajomník ministra vnútra Slovenskej republiky, Kazimír Sulo, ktorý sa postaral o zastúpenie novinárov, vrátane rakúskej ORF. Ako informoval plukovník Jaroslav Svěchota, tábor svojou kapacitou je schopný prijať 250-500 osôb v záchytnej časti a približne 1000 osôb - utečencov v časti pobytovej, do ktorej sa budú umiestňovať tí emigranti, ktorým utečenecký štatút bude priznaný. Otvorenie tohto tábora v obci Lešť pri Zvolene bolo schválené a nariadené na zasadaní slovenskej vlády 5. februára tohto roku. Zároveň boli schválené finančné prostriedky, forma zdravotnej starostlivosti, ochrana tábora i materiálne zabezpečenie. Vedením tábora bol poverený plukovník dr. Jozef Poliak z Banskej Bystrice, ktorý okrem iného bude veliť špeciálnej táborovej policii o sile 20 mužov. V prvých šiestich týždňoch bude tábor prevádzkovať humanitárny prápor Východného vojenského okruhu, následne túto funkciu preberie Sekretariát zmocnenca pre otázky utečencov pri ministerstve vnútra Slovenskej republiky. Ako povedal plukovník Jaroslav Svěchota, je dôvodný predpoklad, že väčšina sovietskych utečencov použije naše územie iba ako tranzitné. Ako bude vyzeráť prijímanie a právne konanie ohľadom utečencov? Tým, ktorí sa prihlásia po prekročení našich hraníc u colných orgánov ako utečenci, bude poskytnutý cestovný listok s nasmerovaním do tábora v Lešti. Tam si musia do 24 hodín podať písomnú žiadosť o azyl. Prejdú lekárskou kontrolou a budú umiestnení v záchytnom tábore, kde budú podrobení právnomu konaniu a skúmaniu podkladov pre poskytnutie štatútu utečenca. Po priznaní tohto štatútu a prechode do pobytovej časti tábora bude im ponúknuté zamestnanie, a to nekvalifikované. Z platu budú povinní si hradiť nájomné a ostatné náležitosti tak, ako i naši občania. Čo je pre sovietskych utečencov pripravené materiálne? Každému nášmu občanovi je jasné, že pri prijímaní utečencov sa nemôžeme rovnať našim bývalým západným hostiteľom, pretože chudobní tu prijímajú ešte chudobnejších. V objekte pre výstroj utečencov dostane každá osoba dve teplé deky, dve prestieradlá, uterák a mydlo. V ďalšom dostanú jedálne nádobie, ľudove "ešus" a príbor. Jedlo budú dostávať 3x denne, okrem toho minimálne vreckové 8 Kčs denne. Budú povinní dodržiavať táborový režim, bude im zabezpečená výmena a pranie prádla a pod. Pre prípadné ochorenie je pripravená ošetrovňa s kapacitou 50 lôžok a stredným zdravotným personálom. Čo sa týka odborných zdravotníckych služieb, tento problém sa rieši. Prvý utečenecký tábor na Slovensku sa nachádza vo vojenskom priestore. Okrem pocitu, že treba týmto ľuďom pomôcť, však obyvatelia okolia obce Lešť dávajú najavo svoje obavy z možných komplikácií. Podľa ich slov, nemajú dobré skúsenosti s príslušníkmi sovietskych vojsk, ktoré tu boli umiestnené, a majú obavy z trestnej činnosti utečencov. Týmto obavám na intenzite pridávajú i miestne správy o sovietskych dezertéroch, ktorí sa odmietli vrátiť do vlasti a skrývajú sa v okolitých horách. Preto treba uviesť, že prijímanie a poskytovanie štatútu utečencom je podrobené prísnyh kritériám. Ako hovorí zákon, štatút utečenca bude poskytnutý iba tým osobám, ktoré preukážu svoje prenasledovanie z politických, náboženských či etnických dôvodov v materskej krajine. Trestné osoby a osoby, ktoré spáchajú trestný čin na našom území, nebudú v táboroch prijímané. Taktiež tým, ktorí sa nebudú chcieť podrobiť našim zákonom, nebudú dodržiavať táborový režim a odmietnú sa zapojiť do pracovného procesu, bude vyslovená výstraha a po jej nerešpektovaní budú z územia nášho štátu vykázaní. Zástupcovia Ministerstva vnútra sa v tomto ohľade skontakovali so svojimi partnermi v Sovietskom zväze a dohodli sa na výmene zoznamov a albumov fotografií tých osôb, u ktorých je predpoklad, že po prechode hraníc budú páchať trestnú činnosť. Tábor v Lešti je teda pripravený. Studené objekty po odídených sovietskych vojskách zaplnia tento raz sovietski utečenci. Nastávajú sa do objektov, ktoré ich vlastní krajania nenechali v najlepšom stave. Čakajú ich vojenské posteľe, na ktorých sú vyrovnané deky, mydlo, uterák a ešus. Neďaleko pred táborom ich bude vítať minulosť: hrdzavá tabuľa s nápisom "Síla vojaka je v jeho zbrani a bojovej technike". Bude ich vítať toto heslo moci, ich vlastné, smutné dedičstvo. Prídu sem však ako obeť tej istej totality, s nádejou, že ich

Zprávy
AMERICKE

Denní Hlasatel 3
4. dubna 1991

Zdravíme Petra Lampa z Arkansasu

WASHINGTON - D.C.

Jak hlási Peter Truell a Eduardo Lachica ve své zprávě uveřejněné ve Wall Street Journalu z 1. dubna, "významnými osobnostmi přímo napakovaná gala party Gridiron klubu vzala si na mušku a za kopací míč Saddama Husseina. Hned druhým cílem bylo Japonsko, velmi těsně za Saddamem. Prostě Japonsko je v ohni..."
Ve zvláštní zprávě, Bushova administrace citovala Japonsko, jakožto největšího viníka ve vztyčování obchodních zábran - dovozních cen a dumpingové politiky - mezi oběma státy. Vzdor menším dohodám, předmětem vážných nedorozumění jsou petrochemické, aluminiové a papírové výrobky, omezení na zemědělské dovozy, výhradní vládní nákupní politika, zábrany přístupu americkým společnostem prodávajícím služby, a další obory. Snad na prvním místě stojí omezení dovozu rýže. Dle zprávy je odhadováno, že kdyby japonský trh s rýží byl uvolněn, americký vývoz by se zvětšil více než o 656 milionů ročně. Snad se zdá podivným, že Japonsko, jedna z tradičních zemí, kde rýže je tak důležitou částí tamní diety, mělo by omezovat její dovoz. To je ovšem daleko pravdy. Dovozy rýže, řízené japonskou vládou, přichází ze zemí, které dovozí Japonsku dovoz jiných výrobků, za které by Japonsko nedostalo ve Spojených státech zdaleka tu cenu, jako dostává jinde.

NEW YORK - N.Y.

Spojené národy začínají diktovat: Dle nového přípravného plánu o trvalém příměří v Perském zálivu, Irak má být předmětem dlouhodobých vojenských a hospodářských omezení. Irak by měl po dlouhá léta platit za škody

způsobené znečištěním oleje vypuštěného do Perského zálivu a za zapálení olejových studen v Kuwaitu. Informovaní lidé z OSN říkají, že dohoda také žádá zničení irackých nukleárních a chemických zbraní a ostrou kontrolu na jeho zbraně, vše pod dohledem Spojených národů.

Zasvěcení analytisté mají však obavy, že vzrůstající role OSN, dnes očividně a totálně v rukou Spojených států, přesněji určité kliky, může být příčinou rostoucí neoblíby jak OSN tak i Spojených států, a že může vést ke zhroucení celé organizace. Začíná být také poukazováno, že i dle charty OSN nemůže mít žádný stát, žádný člen OSN, nějaké zvláštní privilegie. Zákaz libovolné výroby třeba nukleárních zbraní nesporně dělá z těch států, které je mohou vyrábět či mít v držení, privilegovaný stát. Může-li je mít SSSR, Spojené státy, Británie, Francie, Čína a Izrael, proč by je nemohl mít Pakistan, Indie, Saudská Arabie, Irak, Iran a atd? Zdá se, že nastal soumrak OSN a že ti, kteří se opírají jen o OSN, mohou se dočkat nemilého překvapení. Již dnes je bráno v potaz právo veta, které dělá z držitelů tohoto práva privilegované státy, které mohou vládnout celému světu, všem členským národům. Podle posledního výkazu, OSN má 159 členských národů, z nichž pouze Izrael stojí se Spojenými státy, ovšem pokud mu budou platit. Británie ještě neví, zda bude mít větší zisk, půjde-li sto procentně s ES (Evropským společenstvím), které oficiálně začne svou činnost od 1. ledna příštího roku, či máli se uvázat k úzké spolupráci se Spojenými státy.

privíta naše teplo, aj keď je hustá hmľa a štiplavý vietor, i keď bol i dočasný chudobný domov otvorený bez zvuku fanfár a slávnostnej pásky. Všetci my i oni, sa nachádzame v problémoch. A práve to by nás malo spájať ku vzájomnej ohľaduplnosti. Dúfajme, že naši občania pomôžu sovietskym utečencom prekonať tie prvé pocity cudzoty a závislosti a že práve tu na Slovensku, v krajine so silným kresťanským cítením, nebudú naši núdzni hostia sklamaní.

Service 2000 International Airport Shuttle

Doprava osob z Německa či Rakouska kamkoliv
do Československa

Objednejte nás na sezonu 1991 (duben - říjen)

Info: Sidney Boháček

Tel.: (604) 652 7750

8087 Jewett Pl.,

RRI SAANICHTON - B.C. - VISIMO

Bez komunistů...

o 15% ročně, inflace je nad každou kontrolu, národní dluh stoupá a vývoz klesá - činí polovinu loňského. Všude je bída a vybuchují stávkové. K dovršení zmatku soudruh Gorbačov vyhlásil navíc nové diktátorské dekréty a zvýšení všeho možného - včetně cen zboží (100%-300%), platů a mezd (40%) a úspor ve státních bankách (40%). Nikdo nemá ani potuchy, jaký výsledek to všechno bude mít - zejména když na úspory se nesmí po léta sáhnout.

Při tom soudruh Gorbačov se bil minulý týden v Bělorusku hrdinně v prsa a prohlásil toto: "Nestydím se říci, že jsem komunist a že vyznávám socialistickou ideu; s tou ideou také odejdu na druhý svět!"

Také jiný sovětský primitiv, prý populistický a nepředvídatelný, "bývalý" komunist Boris Jelcyn se nestydí. Nestydí se prohlašovat za demokrata, stejně jako se nestyděl při poslední návštěvě Ameriky coby host Davida Rockefellera vyprázdnit svůj močový měchýř o kolo Rockefellerova tryskového letounu a usmívat se při tom na přítomné žurnalisty.

Nel Tak jako cesta svobodných a demokratických národů Československa nemůže být Havlovou cestou kolaborace se stávajícími či "bývalými" komunisty, tak také cesta národů přežitého Svazu sovětských socialistických republik nemůže být cestou soudruha Gorbačova či soudruha Jelcyna. Idea demokratického státu pod vedením jakéhokoliv druhu komunisty, dnešního či "bývalého," je nesmyslná.

Budoucnost Čechů a Slováků, stejně jako Rusů a jiných národů, patří těm, kdož se bez okolků rozejdou s komunistickou minulostí a otevřou dveře soukromému podnikání; kdož vymýtí komunistické buňky - oficiální či neoficiální - na závodech, v armádě a policii; kdož najdou odvahu stát na svém - bez komunistů.

Kdož nebudou mít strach ze svobody.

SALE

K Velikonoce máme krásné ručně malované kraslice, dřevěné kalíšky, formy na pečení beránků.

Máme velký výběr importovaného zboží z Československa a jiných evropských zemí :

křišťálové sklo, keramiku, granátové šperky, panenky, kuchyňské potřeby, koření, byliny, cukrovinky, šátky na hlavu, pentle na kroje, kapesníky, české knihy, rekordy a kazety, slovníky a učebnice. Sweatshirts a T-shirts s českým znakem, české a americké vlajky a špendlíky.

Blahopřání v řeči české, slovenské, anglické, polské, německé a italské. Zboží je možno koupit na kredit karty VISA a Master Card.

Přijďte, rádi Vás obsloužíme!

F. PANCNER, INC.

6514 W. Cermak Road, Berwyn, IL.

Tel.: (708) 484 - 3459

Zástupce Tuzexu

Máme nové katalogy na knihy, rekordy, kazety, video a léčivé byliny. vyžádejte si je.

Obchodní hodiny: Denně od 9.30 ráno do 6.00 večer, v sobotu od 9.00 ráno do 6.00 večer, v neděli zavřeno.

SUPPORT RESEARCH

It Works Wonders

American Heart Association

Československé školství...

na samozřejmost, vedl učitele jednou k otrlosti, jindy k vnitřní prázdnotě, k vyhasnutí jakýchkoliv aspirací a k zmechanizování práce s dětmi, jednou k pragmatickému cynismu, jindy k rezignaci na vše duchovní, k nasměrování mozku na materiálno, které pak i u nedozrálých svěřenců pěstuje psychologii života jako fronty na maso.

A divíte se? Vždyť školství bylo řízeno tak, že například u středních škol byl nejzávažnějším kritériem hodnocení práce školy počet žáků, získaných pro studium na vojenských školách.

Učitelskými řadami - mám zde na mysli hlavně školství základní a střední - se rozlévala nechuť k jakýmkoliv změnám, ztráta zájmu o další vzdělávání, mravní rozkolísanost.

V mechanickém školním koloběhu někteří ztratili své já - to lidsky neopakovatelné pohltila únava z byrokratického řízení, jiní jako by se rozplynuli v obětavé práci s dětmi a zůstaly z nich bezbranné osobnosti s naivním pohledem na svět, jiní ztratili zdraví a odcházeli do důchodu na pokraji psychické poruchy, jiní - častěji mezi muži - předčasně umírali. Někteří se zvláště v mladším věku snažili vzepřít osudu a utíkali, raději dělat závozníka, sociálního kurátora, meteorologa, než se nechat ničit a lhát. Někteří, často ti nejceněnější, byli ze školství vyhozeni na počátku normalizace - můj češtinář za organizování petice po srpnu 1968, můj fyzikář za to, že vyvěsil ve sborovně Všeobecnou deklaraci lidských práv a podobně. Někteří chtěli naopak z učitelské služby sami prchat směrem nahoru a rozjížděli špinavou politickou kariéru horlivých straníků. Častější byly nepřímé útoky: do úzkého odborničení, kultury, sportu, blouznivého chalupářského kutilství a tak dále.

Příčin tohoto bedného stavu je víc - včetně hmotného podcenění. Základní plat učitelů je hluboce pod hladinou celostátní průměrné mzdy. Do školství se proto lidé příliš nehrnou, zejména to vzdávají muži. Přicházejí buď idealisté, či lidé průměrní, ba méně schopní. A všichni, aby udrželi jakýs takýs životní standart svých rodin, musejí brát hodiny přes čas - ovšem za cenu trvalého přetižení, vyčerpání, ztráty energie, kterou ani prázdniny - mnohými z neinformovanosti záviděné - jen ztěžka navracejí. Výuka tím samozřejmě trpí, veřejnost je nespokojená, prestiž kantorství klesá. Práci ztěžují i vyšší počty žáků ve třídách, špatné vybavení škol vhodnými pomůckami, nedostatek peněz na bohatší kulturní život i těsnější spojení s praxí. Kruh podceňování ze všech stran - od rodičů, žáků i nadřazených a kompetentních institucí - se uzavírá.

Mnohé z výše nastiněného obrazu žel Bohu trvá i po revoluci. Ne v nejrýzejší podobě učitele jako poskoka vládnoucího panstva. Ale polistopadové iluze o všech těch změnách k lepšímu, o skutečné modernizaci školství, ba o jeho návratu na společenské výsluní - ty se rozplývají. Jako bychom si neuvědomovali, že úder komunistických byrokratů proti učitelům byl úderem na samotnou podstatu národa. Šetřit na školství znamená šetřit na mladých, šetřit na naši i jejich budoucnosti.

Vím, že jsme ve stádiu utahování opasek. Ale ten pas české kantořiny, přínosné a tvůrčí pedagogické práce v pravém slova smyslu, ten už věru hrozí přestípnutím.

Hledá se

Hledá se písařka. Volejte:

(708) 749-1891 nebo (708) 749-1898

ČESKOSLOVENSKO 1991

Chartované lety:

Chicago - Praha - Chicago bez přesezení

18. června - 17. července na 29 dní

18. července - 9. srpna na 22 dní

Cena 899.00 dolarů

Pro zájemce, kteří nebudou návštěvou u příbuzných máme připraveny 7, 10 a 14 denní túry Československem

Charter pro návštěvníky z Československa

Odlet z Prahy 17. června, návrat z Chicago 10. srpna

Cena 949.00 dolarů

Dále máme skupinové odlety každých 14 dní za výhodné ceny.

Zavolejte o podrobnosti.

WEBER TRAVEL AGENCY, Inc.

6805 W.Cermak Rd. Berwyn, IL. 60402

Tel.: (708) 749-1333, Fax: (708) 749-1350

Návrh zákona v Senátu...

Význam takového speciálního výboru by byl ten, že výbor by mohl předvolat svědky a nařídít jim, aby řekli pravdu, jinak že by byli odsouzeni k vězení pro neuposlechnutí Kongresu.

Smith řekl senátním kolegům: "Žádný vysoký státní úředník nebyl nikdy předvolán před Kongres, aby vysvětlil, co se vlastně stalo". "Ani president (Richard) Nixon, ani (Státní) sekretář (Henry) Kissinger, nikdo".

Tito státní úředníci "by měli být předvoláni před tento výbor a jejich výpovědi by měly být dány pod přísahou - je čas, abychom my a američtí občané se dověděli pravdu", řekl jeden veterán vietnamské války.

Takové výslechy by mohly vynutit dlouho potlačovaná fakta od senátu a Departmentu obrany. Department obrany "klasifikoval" většinu informací o Američanech, drženích proti jejich vůli v jihovýchodní Asii na základě "národní bezpečnosti", aby se věc utlumila a nevyvolala veřejné pobouření. Avšak nebylo nikdy vysvětleno, jakým způsobem by bylo ohroženo přežití národa tím, že by se Američané dověděli o osudu svých vojáků.

Smith dále řekl: "Velmi vážné obvinění trvá, pokud se týče úmyslného nesprávného zacházení s věcmi POW/MIA určitými osobami ve výkonném odvětví naší vlády". Dodal: "Americká výzvědná služba obdržela přes 1,400 výpovědí očitých svědků o amerických válečných zajatcích, kteří jsou vězněni od roku 1973".

"Tyto výpovědi přicházejí od vietnamské a laoské opozice a také od Bobby Garwooda, amerického válečného zajatce, který se vrátil šest let po skončení války - šest let po tom co vláda prohlásila, že jsou všichni mrtvi", řekl Smith.

"I Vietnamci veřejně připustili, že možná zajatci žijí ve vzdálených oblastech Vietnamu a Laosu, které nejsou pod kontrolou ústřední vlády", řekl.

Laos chtěl "podat vyúčtování".

"Pathet Lao prohlásil 3. dubna 1973, že laoské komunistické vojsko drží americké POWs (zajatce) a jsou hotovi podat vyúčtování, dodal Smith.

"Devět dní nato mluvčí Departmentu obrany prohlásil, že již nikde v jihovýchodní Asii nejsou američtí zajatci", řekl: "Nikdy se žádní váleční zajatci, držení laoskými komunistickými vojsky, z Laosu nevrátili. Důkazy naznačují, že se americká vláda rozhodla vzdát se svých občanů".

Smith kvotoval z jedné zprávy očitého svědka:

"Viděl jsem pět kavkazských vězňů, uvězněných v jedné jeskyni. Můj ochránce mi řekl, že tito vězňové jsou američtí piloti. Všechny pět bylo vysoké postavy, asi šest stop. Měli kusy pneumatik od auta uvázané na nohou místo bot. Všichni byli hubení, ale vypadali nezranění.

"V táboře byla 12-ti členná strážní hlídka a dva ze strážců hlídali Američany v jeskyni. Všichni byli ozbrojeni. Zpozoroval jsem, že když se američtí vězni posadili, bylo vidět na jejich kotnicích červenou vyrážku".

Smith řekl: "Věříme kuwaitské resistenci a jejich zprávám o mučení, ale výzvědná agentura obrany (Defense Intelligence Agency) nevěří vietnamské a laoské resistenci a jejich zprávám o zacházení s americkými zajatci".

"Pomyšlení, že i jediný americký voják - mužové, kteří tam byli posláni, aby bojovali ve válce, kterou jim nebylo dovoleno vyhrát - by mohl být naživu v "pasti" v jihovýchodní Asii, je mou vlastní osobní noční můrou", řekl senátor Jesse Helms (R-N.C.), jeden z podporovatelů Smithova návrhu.

Další sponzoři jsou senátoři Charles Grassley (R-Iowa), Harry Reid (D-Nev.), Bob Graham (D-Fla.), Connie Mack (R-Fla.), Strom Thurmond (R-S.C.), Donald Riegle (D-Mich) Arlen Specter (R-Pa.) a Frank Lautenberg (R-N.J.).

The Spotlight 1. dubna 1991, přel.: mmj

Slovenská otázka...

V této krizové situaci je životně důležité se podívat na složení slovenského ministerstva vnitra, které bylo nově organizováno podle stalinského modelu. Jedním z autorů nového řízení je premier Mečiar. Vedoucí 12 oddělení tohoto ministerstva vnitra jsou zodpovědní přímo ministři, mají tím nejen obrovskou moc, ale příležitost a možnost ministra likvidovat. Ještě za ministrování premiéra Mečiara se dostali do vedoucích posic komunističtí vedoucí státní bezpečnosti, členové bývalých nomenklaturních kádrů. Tato jmenování schválená premierem Mečiarom je možno hodnotit jako činnost zaměřenou proti bezpečnosti státu. Vždyť tito lidé mají špinavou minulost. S přičiněním a schválením premiéra Mečiara vznikl na slovenském ministerstvu vnitra nebezpečný vzájemně propojený systém, kde každý na každého něco ví.

V čele policejního sboru slovenské republiky stojí plukovník Lastovka, bývalý funkcionář komunistické strany. Vedoucí městského velitelstva je major Sitian, též dlouholetý člen strany. Velitelem dopravy je dr. Černý, bývalý hospodář komunistické strany.

Je nepochopitelné, že odbor obrany a ochrany byl svěřen kapitánu Adame, bývalému politruku a absolventu sovětské vysoké školy. Další bývalí členové strany, kteří byli dosazeni do vedoucích posic a kteří si zaslouží mimořádnou pozornost jsou major Vaniak, pplk. Bača, major Ševčík, původně odvolaný z bývalé funkce pro úplatky a utajování kriminalních skutečností je dnes náčelníkem operačního střediska.

Z důležitých posic byli odstraněni specialisté major inž. Fousek a jeho zástupce kpt. inž. Rašman. Byli nahrazeni sice laiky, ale bývalými členy komunistické strany, majorem Antalem a kpt. Sedlákem. Podobná situace je i na jednotlivých odděleních města Bratislavy. Exposituru I. vede major Smolíšek, bývalý politruk, exposituru II. vede pplk. Včelár, odbor veřejné bezpečnosti státního podniku Slovnaft vede kpt. Lukáč, bývalý stranický funkcionář, notorický alkoholik, který pravidelně navštěvuje hospody ve státním autě. Všechny expositury byly obsazeny bývalými komunisty (III. major Sloboda, IV. major Hamaj).

Tak tedy vypadají velitelství města Bratislavy a jednotlivých obvodů. Avšak ani na okresech to nevypadá lépe. Všechny vedoucí posice mají v rukách bývalí komunisté.

Ze všeho je viditelná snaha premiéra Mečiara dostat pod svoji kontrolu ministerstvo vnitra. Příkladem může být útvar na ochranu ústavních činitelů, který patřil pod federální ministerstvo. Premier Mečiar prosadil ochranu slovenských činitelů slovenskými, jemu oddanými orgány. Současně požádal ministra Pittnera, aby tento útvar byl zodpovědný pouze jemu. Bude-li jeho žádost kladně vyřízena, vznikne soukromá informační služba pana Mečiara.

Po zvážení uvedených faktů je lehké možné zjistit, že aktivita komunistů v reformní sféře je zajišťována jim oddaného policejního aparátu, který v případě event. převratu může lehce a rychle zabezpečit převzetí moci.

Oznámení úmrtí

Oznamujeme všem přátelům a známým, že zemřela naše drahá maminka, sestra, babička a manželka

Marie A. Nepil

rozená Bohdalovský

Narodila se 5. září 1916 v Chicagu, IL. Zemřela 1. dubna 1991 v MacNeal Memorial Hospital, Berwyn, IL. Bydlela v Riverside, IL. asi 30 let, předtím v Berwynu. Byla členkou Pilsen Butchers, Ladies Auxiliary, Golden Agers of Riverside, North Berwyn Taxpayers Club, Sokol Tábor, Riverside Women's Club.

Pohřební obřady se konaly ve středu 3. dubna 1991 v 10 hodin dopoledne v pohřebním ústavu Joseph Nosek and Sons, 6716 W. 16th Street, Berwyn, IL. Sloužil Rev. William Kriegsmann. Návštěvní hodiny byly v úterý, 4 P.M. až 9 P.M. Zemřelá byla pohřbena na Českém národním hřbitově v Chicagu.

Pozůstali:

Edward F. Nepil - manžel, Carolyn (Mel) Siska - dcera, John (Barbara) Nepil - syn, Josephine Messuck - sestra, George Furchtsam - bratr a čtyři vnoučata: Bonnie, Robert, Julie a Jonathan.

First National Bank of Cicero

The Foundation of a Solid Community.

CALL ON US! 780-5000

Serving Our Community
Since 1921

- 24 Hour Cash Station®
- Two Locations
- Free Parking • Drive-Up Banking
- Complete Trust Services Available

A PINNACLE BANK

6000 West Cermak Road, 2500 South Cicero Avenue,
Cicero, Illinois 60650, Phone 780-5000, Member FDIC

Když mluví zbraně

Josef Herman

Ne přímo se hodí použít tohoto rčení, poněvadž v únoru mlčely Musy, zatímco na Arabském poloostrově se vybíjely Litice ze zloby a hamiznosti.

Zcela bez pozornosti proběhlo výročí Osvobozeného divadla, které vzniklo před šedesáti pěti léty jako část Devětsilu. Populární scéna, dnešní generaci v podstatě neznámá, byla trochu připomenuta jednak vydáním her v několika svazcích a poté hudbou Jaroslava Ježka, který byl autorem k dvaceti jedné ze dvaceti šesti her. Všechny texty pocházely od Voskovce a Wericha.

Však zpět k historii: Osvobozené divadlo svedlo dohromady řadu umělců, z nichž převážná většina pocházela s levého břehu. Ve vedení jsme se od počátku v roce 1925 setkávali s později dobře známými jmény, která původní orientaci zdůrazňovala stále výrazněji, neboť i doba sama k tomu sváděla. S Honzlem, Frejkou a Jarešem se rozrůstala historie českého divadla o nové a nové stránky. Občas docházelo k újmě na umění, neboť divadlo zase působilo případ od případu jako politická tribuna, však místa, jež někdejší avantgarda zaujala a jiná dosáhla, od ní nelze odejmout a zamlčet.

Osvobozené divadlo v plenkách začalo hrát na Slupech, ale jak už v Čechách bývá tradiční, dobré úmysly se rozdrobí a myšlenka doplácí na osobní kvality reprezentantů a jejich ctižádostivost. Osvobození se rozpadli ve dvě části. Jednu skupinu vedl Honzl a ta si ponechala původní název. Druhou, pojmenovanou Divadlo Dada vedl Frejka, také zanedlouho změnila název na Moderní divadlo.

Osvobozené divadlo našlo útulek v Umělecké Besedě, kde do vedení nastoupili Voskovec s Werichem. Za značného růstu popularity se z Malé Strany brzo přemístili na pravý břeh Vltavy, do větší Adrie na Václavském nám. Ani zde nebylo dost místa, po roce museli do Vodičkovy ulice, kde je v paláci U Nováků čekala nejnplodnější a také nejspěšnější léta, vlastně až do začátku okupace, kdy hlavní představitelé emigrovali za oceán a divadlo převzal Jára Kohout (zachytil událost ve svých pamětech).

Po scéně Osvobozeného divadla přecházela dlouhá řada velkých jmen tehdejšího a hlavně pozdějšího světa ve světlech ramp, vedle nich také externí

Pokračování na str. 7

EDISON MARSHALL HLAS KRVE

Z ANGLIČTINY PŘELOŽIL

JOSEF VOREL

„Lodi lovily hlavně samice, když se tyto ubíraly na lov ryb a z lovu zpět, a pro jednu kožišinu zabily vždy ne jednoho tuleně, nýbrž tři. Zabily matku, její nenarozené mládě a její žijící mládě na pobřeží. Mládě na pobřeží zahynulo v každém případě — žádná jiná matka nechtěla mu dát mléka. A kdybyste byl viděl, co tu vídali staří lidé — tisíce tisíců mrtvých mláďat na pobřeží, a jiné tisíce lezoucí od matky k matce, aby si na nich vyžebrała mléka, jistě byste již nehájl námořní lov.“

„Ale jaké právo mají Spojené Státy —“

„Právo!“ Rty dívky se hněvivě stáhly. „Proč by neměly práva? Jsou to přec naši tuleni, či nejsou? A i kdybychom neměli toho práva — kterého nám žádný rozumný člověk neupře — máme aspoň moc. A v takové době, kdy na pobřeží hynou tisíce bezmocných zvířat hlady a když nastává nebezpečí, že černí tuleni vyhynou vůbec, je moc dostatečným důvodem pro naši vládu, aby zahнала námořní lovce s moře. To jsme také učinili, a bude-li nutno — neobnoví-li Japonsko smlouvu — nezbude nám, než učinit to opět. K čemu je moc, nemá-li se jí užít na ochranu slabých?“

Loringovy líce se slabě zarděly, ale nebylo to jen z nevole. Z části bylo to také neurčitým pocitem, který neschvaloval jeho vlastní věc — snad to byl prostý obdiv a sympatie k dívčině vzrušení. Mluvil schválně tak, aby ji podnítil k další řeči. „Ale jak můžete dokázat, že smlouva poměry zlepšila?“

„Mohu to dokázat stotisícem tučných mláďat na pobřežích, místo dřívějších kostlivců,“ odvětila. „Mohu to dokázat faktem, že od přijetí smlouvy v roce 1911 stáda stále přibývá. Tehdy jich bylo sto tisíc. Teď je jich skorem milion.“

„Ale nezachází Amerika trochu daleko, když praví ‚naši tuleni‘?“ tázal se Loring. „Byl jsem vždycky přesvědčen, že tuleni patří celému světu — že jsou to ptáci stěhovaví, kteří nepatří žádné určité zemi, nýbrž širému moři.“

„Vaše přesvědčení bylo tedy nesprávné, tof vše,“ odvětila přímo, ale klidně. „Podívejte se dobře kolem sebe, a uvidíte to sám. Nepozorujete nic zvláštního na skalách?“

Jeho oči se přimhouřily v úžasu. „Jsou otřeny — do hladka!“

„Ano — až na sto yardů od plemeniště. Velké balvany jsou otřeny do plocha. A víte, kdo to udělal? Tření jemné kožišiny po sta a tisíce a sta tisíce let.“

Dívka se náhle vzpřímila a její líce byly růžové. „Ze všech divů při tuleních je tento největším,“ řekla mu klidně. „Plemeni se tu skorem od počátku světa a měli své mladé zde na pobřeží. Na podzim vycházejí daleko, daleko do moře, ale když nastane léto, připlují zpět, v ohromných, řvoucích stádech. Nejdou na žádné jiné místo. Nikdo je nezažene na jiné pobřeží. Můžete je střílet a utloukat obušky, ale pokud

zůstane jediné mládě na živu, přijde zase jen sem na ostrov, kde se narodilo. A potom chcete popírat, že to jsou ‚naši tuleni‘. Popíráte právo Američanů, chránit je na moři!“

A tato myšlenka fala do živého. Pro Loringa byl to objev, který otrásl samými základy jeho úmyslu. Ospravedlňoval svou výpravu důvodem, že tuleni jsou dětmi širého moře, tak jako on sám, a že žádný pozemní člověk nemá práva monopolisovati je. Teď však zvěděl, že to jsou plavci, kteří vycházejí ze svého domácího přístavu na moře a opět se vrací... Tak jako losos do své řeky... Jako divoká husa do svých bažin. Jako tulák do své rodné vesnice... Jako děti do náruče matky...

Analogie mezi Loringovým životem a životem tuleňů ukázala se tedy falešnou. Tyto hlučící myriady prováděly divuplný zázrak Návratu — byli to druhové otáčejících se hvězd, přibývajících a ubývajících měsíce a všech pohybujiících se zástupů na nebi i na zemi — kdežto Loring byl lodí bez kotvy, vlnám na pospas vydanou na sedmi mořích. Na rozdíl od těchto námořníků, tlačících se na pobřeží, on neměl svého domácího přístavu.

Ale proč se jeho srdce rozehřívalo při pohledu na ně? Proč — přes onen hrabivý úmysl, který ho na ostrov přiváděl — tu stál s jakýmsi pocitem štěstí a vykoupení, jako by se byl octnul mezi svými krajany?

KAPITOLA VII.

Hilda našla lesklé mládě spící na skále, a chopivši je za ploutev podávala je Loringovi, aby si je prohlédl. Byl to sameček a bylo zřejmo, že má již ducha pána pobřeží. Štěkal, vrčel, obracel a kroutil se ve stálé snaze kousnouti do ruky jej držící. Loring ho držel daleko od těla a volal na dívku, aby ho od něho zase vzala.

A když smějíc se vzala mu z rukou toho mladého démona, uklidnil se náhle. „Víte, bál jsem se bezdůvodně toho mláděte,“ řekl jí. „Zdalo se mi, že vím, jaký by to byl pocit, kdyby se mi ty drobné tesáčky, ostré jako drápy, zafaly do kůže.“

„Věděli jste to, máte jistě neobyčejnou fantazii,“ řekla mu. „Obyčejně musí být lidé kousnuti aspoň jednou nebo dvakrát, než poznají, jak zle dovedou ty zuby trhat kůži.“

„Nestojím o tu zkušenost, děkuji. Připadá mi to, jako bych se byl o tom už dávno přesvědčil. Myslím, že mne v dětství jistě asi kousl pes. Neměl jsem ovšem nikdy co dělat s těmihle malými kotíky —“

„Řekl jste ‚kotíky‘. To je aleutské slovo pro tulení mládě. Jak jste to mohl vůbec vědět?“

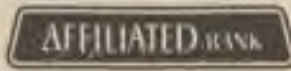
Stál chvíli zaražen. To jméno vyběhlo mu z úst tak přirozeně, jako jeho vlastní jméno. Potom se usmál a pokrčil rameny. „Myslím, že jsem někde to slovo slyšel — snad od některého člověka, který byl zde na ostrově — a náhodou jsem si je pamatoval.“

Po chvíli kráčeli dále na výběžek břehu. Nešli již za sebou, nýbrž vedle sebe — již jako dobří přátelé, byť jen ze společného zájmu v onom dramatu tuleňů. Mimo to se zdálo, že se spolu dobře shodnou. Hildina upřímnost a zdravý rozum těšily Loringa, a jeho rozsáhlá znalost světa a jeho způsobů okouzlovaly osamělou tu ostrovní dívku.

Pokrač. na str. 7

We Want Your Business!

Personal Checking Plans
Savings Plans including Money Market
Accounts and Certificates of Deposit Accounts
Retirement Plans
Personal Lending Services
Cash Station® Network—24 Hour Banking
Please call an Affiliated Personal Banker
for complete information

WESTERN NATIONAL

5801 West Cermak Road
6001 West Ogden Avenue
Cicero, Illinois 60650
(708) 656-2000

BURLINGTON • CHICAGO • DU PAGE
FRANKLIN PARK • MORTON GROVE
NORTH SHORE NATIONAL • WESTERN NATIONAL

Member FDIC

Český národní hřbitov v Chicagu

nabízí MIMOŘÁDNOU KOUPI PRO BUDOUCÍ POTŘEBU lotů pro pohřby do země a míst v MASARYKOVÉ MAUSOLEU a připojených KŘÍDLECH BENES a Štefánik pro pohřby nad zemí a 20-procentní SLEVOU na běžné ceníkové ceny za hotové anebo na výhodné splátky.

Navštivte naši úřadovnu anebo zavolejte. Na požádání rádi předáme další informace. Použijte této jedinečné nabídky, platné do 14. ČERVENCE 1990. V případě budoucí potřeby budete rádi, že jste napřed na to pamatovali.

Tel. (708) 738-8442 nebo (312) 539-8442
5255 No. Paulaski Rd., Chicago, IL 60630

Poslouchejte naši pravidelný nedělní rádlový program od 9 do 10 ráno na WCEV 1450.

Shledali brzy, že jejich vkus je ve mnohém společný. Oba měli rádi pocit vlhkého větru na tváři, oba byli vzrušeni při pohledu na stopy měsíce na moři. Oba měli rádi prosté a podstatné věci — dobrou stravu, zvláštní pohledy, činnost a romantičnost a dobrodružství — a žádný z nich nebyl vrtošivý, výstřední, ani obmezený. V této chvíli byli v prvním období hřejivé družnosti. Kam by tato družnost mohla vésti, jediné dívka se odvážila tušit; Loringova přísná vůle zaháněla všechny myšlenky na budoucnost, jako stínitko zahání světlo.

Prohlíželi si medusy a ježovky, vyvržené přílivem. Pozorovali, jak příliv stoupá po skalách. Plížili se za liškami, které vylézaly a štěkaly na ně s každého skalnatého pahorku; těšili se pohledem na myriady ptáků — racků, kolih, alek a malých pušek, kteří zaplavovali skály. Loring zapomněl na své poslání na ostrově. Jeho leta, příliš plná životem, spadla jaksi s něho a byl opět dítětem.

Do jeho plíc vcházel svěží a chladný vzduch; pahorky zářily zelení před jeho očima. Opravdu bylo všechno na ostrově přesně správné — právě takové, jaké to podle jeho úsudku mělo být — právě takové, jak to vidal ve snu, o němž ani nevěděl, že jej měl. I jeho pustější pohledy působily na něho dojmem vhodnosti. Jeho převládající se mlhy ho nezasmušovaly, nýbrž působily na něho jako plující akordy slavnostní hudby. Jeho sténající moře, bijící do skal a pleskající na pobřeží, nevyvolávalo smutnou ozvěnu, nýbrž podivné štěstí v jeho srdci.

Květy polárního máku; kvetoucí oměj a bujný koberec plané pšenice... pobřežní písčiny, nejasná pohoří, bažiny beze stromů, sluneční světlo na solných lagunách... buchající větry a hlasy ptáků a náhlá, podivná, hluboká ticha... a vždy, všude a všude, onen věčný motiv znějící lichem, řev tuleňů!

Zdálo se, že Svatý Pavel vítá Loringa tajemnou a láskyplnou vlídností. Byl-li špehem a nájezdníkem, ostrov toho na něm nepoznal. A teď shledával, že si přeje, aby byl osud s ním naložil jinak, a aby byl přišel jako obhájce ostrova a ne jako lupič. Pomyslení na kořist již v něm nebudilo nadšení. Přes svůj tvrdý, studený realismus — přes své nepokryté rozčarování v životě přál si, aby si byl zasloužil tohoto uvítání ostrova, aby jej nemusil zradit, aby nemusil bodnout v prsa, která teď bila tak vřele a láskyplně s jeho hrudí.

Ale tyto výčitky přicházely pozdě. On již upletl svou síť úkladů a spiknutí, a teď musí při ní zůstat. A mimo to neslušelo se pro vůdce čtyřiceti mužů, aby se od své cesty nechal odvrátit vrtochem. A vrtochem to bylo — tato temná lítost, která ho pronásledovala — pouhým podivným nápadem chvíle.

Zahnal ji opět ze svých myšlenek. Počal pozorovat hemžící se tuleně. Sto tisíc jich bylo teď v jeho dohledu, právě to hedvábné zlato. „To je skutečný Ostrov pokladů, není-liž pravda?“ poznamenal k Hildě. „Jsou tu jistě dva miliony dolarů ceny v tuleních, jen na těchto plemeništích.“

„Ano, plemenné stádo a mláďata a všechno dohromady,“ odpověděla prakticky. „Pravděpodobně je tu čtvrtina této sumy v kožišinách první jakosi, počítáte-li také samice.“ Odmlčela se a její tmavomodré oči zářily rozčillením. „Je to snad Ostrov pokladů ve větším měřítku, než si představujete.“

Obrátil se k ní věda, že chce učinit nějaké překvapující odhalení. Ale netoužil nijak po tom, aby je slyšel. Jeho svědomí — ozývající se teď silným hlasem, nehledíc k životu, jaký prožil — pobádalo ho k tomu, aby ji raději umlčel. Jen jaksi nerad vzpomínal na to, že si získal tak snadno důvěry této dívky — že by prozradila svá tajemství zrádci ve svém domově. „Neříkejte mi nic, co byste neměla,“ varoval ji rychle.

Ale patrně neměla příčiny k znepokojení. Zapomněl, že je mu jednati s miadou dámou praktické mysli a jasné hlavy. „Nemějte starosti,“ řekla mu. „Nevydám se v žádné nebezpečí vůči člověku, kterého znám teprve jeden den, byť by se zdál sebe hodnější důvěry. Tajemství, které vám chci říci, bude za den nebo dva známo každému na tomto ostrově, a zařídila jsem již vše potřebné na ochranu svých zájmů. Pane Loringu, netušil byste ani ve snu, že stojíte na sto yardů od důlního dílce, že?“

„Nevídám tu žádných staveb — — —“
„Je tu jedna právě za výběžkem skály. Ostatní jsou mimo dohled za vrchem. Podala jsem již své ohlášení a dala jsem své důlní právo zapsati do knih u komisáře. A co myslíte, jaký druh pokladů budu zde dolovat?“

„Nemám ani tušení. Nevyhlíží to tu jako země zlata.“

„Není to zlato. Je to cosi mnohem krásnějšího než zlato, i když to nemá cenu zlata. Zmí-

nil jste se o ‚Ostrovu pokladů‘. To je právě jméno pro Svatý Pavel, byl-li kdy takový ostrov. Ale jeho poklady nepocházejí ze skal, nýbrž z moře. Pamatujte se snad na píseň Arielovu z *Bouře*?“

„Pamatuji se na hromadu Arielových písní. Na lodi mého otce byl opilec kormidelník, jenž dovedl citovat Shakespearea kdykoli.“

„Mám na mysli tu píseň o králově smrti:

*„Na pět sáhů v hlubokosti
spí tvůj otec na dně v moři,
korály jsou jeho kosti,
z očí se mu perly tvoří;
co by zašlo, na něm není,
vše se v divné skvosty mění.“**

„Vzpomněla jsem si na to, i když se to nehodí přesně pro tento případ, když jsem před několika týdny učinila svůj nález,“ vykládala. „A teď pojďte se mnou.“

Vedla ho na bažinu a odvalivši stranou volný kus rašeliny, vyláhla nějaký předmět tvaru rohu tři stopy dlouhý a sedě barvy. Když mu jej podala, shledal, že je neobyčejně těžký.

„Je to slonovina,“ řekl vážně.

„Ano. Mroží slonovina. Není to ovšem po prvé, co byla zde na ostrově nalezena. Víte, tu mívají mroži své plemeniště právě tak jako tuleni — v nespočetných tisících. Domorodci již našli ložisko slonoviny na Northwest Pointu — ložisko v ceně mnoha tisíc dolarů. Ale já jsem našla ložisko desetkrát bohatší — pravý důl na slonovinu.“

Její oči nabyly ocelového lesku. Byl to snad týž lesk, který zářil pod černým obočím Pizarrovým, když spatřil chrámy Inků. „Nalezla jste to zde pod travou?“

„Ano — a to je právě to velké překvapení. Dosud byla taková ložiska nalezena vždy jen v pobřežním písku. Ale toto bylo kdysi také pobřežím. Buď se hladina vody snížila, nebo sem byl písek nanesen působením vln.“

„A jak jste na to přišla, hledat zde?“

Zasmála se vítězně. „Jen jsem trochu důkladně přemýšlela, toť vše. Byla jsem ovšem stále hledačem pokladů. Pomáhala jsem domorodcům hledat slonovinu od té doby, co jsem se naučila chodit. Nejprve mi napadlo, že tento výběžek je přirozeným přístavištěm mořských zvířat. Míří sem mořské proudy. Nejlepší pobřeží jsou teď sice plná tuleňů, ale cítila jsem jistotu, že než byla stáda mrožů pobita na moři, chodila jistě sem. Jsou větší, silnější a bystřejší než tuleni a proto ovšem zaujali nejlepší místa.“

„Hledala jsem v písku a našla jsem jen tulení zuby. Potom jsem usoudila, že pobřeží je příliš nové — že někde dále musí být starší pobřeží. Hledala jsem zde a našla jsem slonovinu — hlubokou vrstvu klů. Je tam aspoň pět tisíc libek — což znamená slonovinu v ceně padesáti tisíc dolarů, a jmění pro matku i pro mne. Jakmile bude po období tuleňů, najmu si domorodce, aby tu kopali.“

„A proto jste byla zde na tomto výběžku minulé noci, když náš člun přirazil ke břehu?“

„Ovšem. Přehlížela jsem svůj dílec, vypravši si čas, kdy většina domorodců spí. Teď vidíte, že naše setkání nebylo pouhou náhodou. Byla jsem na tomto místě skorem každou noc od doby, kdy jsem učinila svůj nález — a týž proud, který sem před desetiletími přivedl mrože, přivedl minulé noci také váš člun.“

Po chvíli objevil Loring překvapující věc. Beze vši patrné příčiny byla jeho pozornost odváhena od dívčiny řeči; jeho oči nebyly již plny jejího pokladu slonoviny. Upoutalo ho jakési podivné napjetí ve vzduchu, jako elektrické vlny.

Loring byl neobyčejně citlivým organismem. Viděl nejen očima, nýbrž i kůží; slyšel nejen zvuky, nýbrž i bezhlasé přítomnosti, cítil vzduch nejen čichem, nýbrž i hmatem. Příčinou toho byla z části jeho přirozená bystrost — nejen jeho každodenní schopnosti, nýbrž i ony vzdálenější psychické smysly, pro něž lidé nemají jména, byly ostré jako tulení zuby. Z části bylo to výsledkem cviku — života mezi neustálým nebezpečím. Teď věděl, aniž věděl proč, že není vše v pořádku s touto malou schůzkou na bažině. Objevil se tu nějaký vnější zlověstný činitel.

Obrátil se pomalu. Za ním, stoje tak blízko u skaliska, že byl vlastně z dohledu, byl Londýnský Nick. Rus byl oblečen tak úpravně, jak jen jeho hrubé šaty dovolovaly; točil v ruce rákosovým prutem místo hůlky; usmíval se přívětivě.

Loring sebou ani znatelně nepohnul. „Hledáte mne?“ tázal se.

Nick pokrčil rameny. „Naopak, přišel jsem se podívat na tuleně,“ odpověděl lichometně. „Výšel jsem náhodou ze skalisek a slyšel jsem hlasy. Na mou věru, pravím si, to je můj přítel Loring — v půvabné společnosti. Ten mladík postupuje rychle, na mou čest. Pokračování příští úterý

Když mluví...

spolupracovníci - jedna osobnost jako druhá byly zárukou úspěchu uměleckého a konec konců i důležitého přínosu do kasy, která nejednou zela prázdnotou. Nadšením a vtípem, výmluvností a dobrou vůlí překonalo Osvobozené předválečné překážky.

Zanedlouho po osvobození v roce 1945 byly učiněny několikrát pokusy o obnovení slavné scény, ale všechna snaha ztroskotala. Jen jistý čas nahradil v původní dvojici Voskovce Miroslav Horníček, neboť Voskovec nesdílel dobrodružnou cestu Werichovu osvobozeným divadlem: zůstal v Americe.

Třetím z osového základu divadla byl Jaroslav Ježek, který však zemřel v USA velmi brzo po příjezdu z Evropy - na Nový rok 1942. Podle sporého pokračování v nových textech obou herců soudil ještě v Praze známý divadelník, že nesmírně nápaditý hudebník se asi podílel i na slovech písniček, na která komponoval řadu úspěšných šlágrů.

Ať je tomu tak nebo onak, Osvobozené divadlo patří historii, ve které uvolnilo prostor pro scény mladší, nové a své době srozumitelné, vlastní. Však nahrávky písní půjdou dál s více generacemi, dokud se z povědomí mladých docela nevytratí nějaká kratší a nejasná souvislost s dobou mezi dvěma světovými válkami.

Existují obří chobotnice?

Moře a oceány odjakživa rozněcovaly lidskou fantazii. Přímořské národy věřily ve spoustu vodních duchů, panen, mnichů a zvířecích nestvůr. Psali o nich kronikáři a spisovatelé, ale nikdo jejich existenci nemohl spolehlivě doložit. Tak kupříkladu Jules Verne napsal v r. 1870 svůj slavný dobrodružný román 'Dvacet tisíc mil pod mořem', v němž popsal obrovskou chobotnici. O podobné příšeře psal také Victor Hugo v 'Dělníci moře'. Nyní se píše rok 1990, ale fáma o existenci těchto živočichů nadměrných rozměrů se stále udržuje. Počátkem listopadu r. 1988 se pět Kanadánů vydalo v malé ponorce na průzkum hlubin kolem Nové země, neboť tam prý byly obří chobotnice několikrát pozorovány; podle některých údajů dosahují velikosti až 45 metrů. Expedice se celý týden potápěla u Nové země, snažila se nalákat chobotnice na velkého tuňáka a na paprsky červeného světla, které údajně tyto živočichy přitahuje. Marně! S prázdnou se vrátil i fotograf americké zeměpisné společnosti National Geographic, který výpravu doprovázel. Obří chobotnice, pokud vůbec jsou, se na rendez-vous s Kanadany nedostavily. -rfe/m.-

Projev prezidenta ČSFR Václava Havla v sídle NATO 21. března 1991

Vážený pane generální tajemníku, vážení páni ministři, dámy a pánové,

od mládí jsem ve své zemi slyšel ze všech oficiálních míst i ze všech sdělovacích prostředků o Severoatlantické alianci jedinou věc: že to je bašta imperialismu a vtělení samotného ďábla, který ohrožuje mír a který nás chce zničit.

Jsem šťasten, že dnes mohu na tomto místě říci pravdu: Severoatlantická aliance byla a je - z vůle demokraticky zvolených vlád svých členských zemí - veskrze demokratickým obranným společenstvím, které významně přispělo k tomu, že náš kontinent po téměř celé půlstoletí nepoznal válečné útrapy a že jeho velká část byla uchráněna před totalitou. Může-li se západní Evropa těšit z té míry demokracie a hospodářské prosperity, z níž se dnes těší, pak to je nepochybně také proto, že dokázala spolu se Spojenými státy americkými a Kanadou vytvořit tuto bezpečnostní alianci jako nástroj ochrany své svobody a západních civilizačních hodnot.

Jsem šťasten, že se vám dnes mohu jménem českého a slovenského národa omluvit za všechny lži, které o vás jménem týchž národů po léta říkali mí předchůdci.

Jsem šťasten, že vás dnes mohu oslovit jako představitel demokratické a nezávislé země, která s vámi sdílí vaše ideály a která chce s vámi přátelsky spolupracovat.

Když se ve střední a východní Evropě zhroutily totalitní systémy a zvitězila v nich demokracie a když se v důsledku toho zhroutil železná opona, která Evropu přetínala napůl, zdálo se nám - v prvních a nadšených týdnech a měsících svobody - všechno jasné a jednoduché: Varšavská smlouva, jako relikv studené války a formální výraz našeho satelitního postavení a naší podřízenosti stalinskému a později brežněvovskému Sovětskému svazu, sama sebe pokojným způsobem zruší a Severoatlantická aliance se začne rychle transformovat, až posléze vplyne do úplně nové bezpečnostní struktury, která bude zahrnovat celou Evropu a bude ji propojovat se severoamerickým kontinentem na jedné straně a s tím, v co se promění Sovětský svaz, na straně druhé. Zdálo se nám přitom, že nejpříhodnější politickou půdou pro vznik takovéto bezpečnostní struktury by mohla být KBSE, která dostane nutně novou dynamiku a nový řád. Zdálo se nám, že takovýto rozsáhlý systém bezpečnostních záruk by mohl být dobrým pozadím a zároveň garantem integrující se Evropy. Že by v tomto procesu sehrálo významnou roli NATO, jakožto dnes jediná fungující a osvědčená obranná aliance na evropské půdě, jsme věděli od začátku. Domnívali jsme se, že by NATO mohlo být dobrým zárodkem, základem či pilířem takového budoucího celoevropského bezpečnostního svazku. Takto jsme nevažovali pouze my v Československu, ale podobným směrem se ubíraly i úvahy mnoha dalších evropských politiků i značné části veřejnosti.

Uběhl rok plný dramatických událostí a my dnes vidíme, že dějiny postupují přeci jen klikatějšími a komplikovanějšími stezkami, než jakými se nám zdály postupovat ve chvílích prvního okouzlení z velkých změn, jichž jsme byli svědky a účastníky.

Nechci tím říct, že je třeba vzdát se ideálu, o němž jsem mluvil. Nevzdali jsme se ho, protože jsme neztratili víru, že Evropa tímto směrem míří.

Zjistili jsme pouze, že cesta k němu bude zřejmě delší a složitější, než jsme si původně mysleli.

Ostatně i v minulém roce se už stalo několik důležitých věcí, které nás k víře v tento ideál opravňují:

1) Překvapivě rychle se sjednotilo Německo.

2) Byly přijaty nebo jsou připravovány nové dvoustranné mezinárodní smlouvy, které mohou být začátkem nového evropského uspořádání.

3) Byla přijata historická Pařížská charta pro novou Evropu, která dává helsinskému procesu nový obsah. Tento proces se zároveň pod tlakem svých nových úkolů začíná institucionalizovat a vytvářet své stálé orgány.

4) Byla podepsána Smlouva o konvenčních ozbrojených silách v Evropě.

5) Bylo rozhodnuto, že do konce března budou zrušeny všechny vojenské orgány a struktury Varšavské smlouvy. Varšavská smlouva tak dospěla do závěrečné fáze cesty, na niž se vydala loni na jaře v Praze a která jednoznačně směřuje k její sebelikvidaci. Symbolickou tečkou za její existenci udělá, jak pevně věříme, zasedání jejího vrcholného orgánu počátkem července opět v Praze.

6) Sovětská vojska se stahují anebo se v brzké době začnou stahovat ze střední a východní Evropy zpět do Sovětského svazu.

7) Evropské země bývalého sovětského bloku se začly přibližovat osvědčeným evropským mezinárodním organizacím. Po Maďarsku se stalo i Československo řádným členem Rady Evropy a nyní jedná, podobně jako Maďarsko a Polsko, o asociaci s Evropskými společenstvími.

8) Z iniciativy Francie je připravována na jaro tohoto roku konference v Praze, která se má zabývat ideou celoevropské konfederace.

To všechno jsou kroky správným směrem. Všechny tyto činy nás přibližují ideálu Evropy nerozdělené do bloků, Evropy jako mírumilovného společenství demokrajických států a nezávislých národů, jednotné Evropy jako světidílů bezpečí.

Přesto, jak jsem už řekl, bude asi cesta k této vizi komplikovanější, než se původně zdálo, a jsou okolnosti, které nás nutí, abychom pro smělé úvahy o budoucím uspořádání nezapomínali přihlížet k problémům a nebezpečím této chvíle a vyvozovat z nich důsledky.

Zmíním se jen stručně o hlavních z těchto problémů.

1) Ukázalo se, že budování demokratického systému a přechod k tržní ekonomice jsou spojeny v zemích střední a východní Evropy s více překážkami, než se původně očekávalo, a že neblahé dědictví, s nímž se musí tyto země vyrovnávat, je hlubší a komplexnější, než

všichni tušili. Hluboká je obecná demoralizace, kterou po sobě komunistický režim zanechal, a nečekaně silný je i šok, který ve společnosti vyvolal tak náhlý vpád svobody do jejího života. Naším zemím hrozí politické a sociální otřesy, hmotné strádání, kriminalita, růst společenské bezradnosti a tudíž i nebezpečí populismu. Tyto demokracie jsou velmi křehké a tudíž snadno zranitelné, protože všechno v nich je vlastně v zásadním přerodu. Ekonomiky těchto zemí se stěží v dohledné době vzpamatují bez masivní zahraniční pomoci. Veskrze umělý trh, založený na povinné vzájemné výměně nekvalitního zboží, jak byl po léta provozován v rámci RVHP, se zhroutil a podniky jen těžko hledají v nových podmínkách trhy pro své výrobky.

2) Dlouho potlačovaná touha národů střední a východní Evropy po svébytnosti se náhle objevila v celé své netušené naléhavosti a nejednou ústí do nacionalismu, xenofobie a národnostní nesnášenlivosti.

3) Některé aspekty vývoje v Sovětském svazu nás opravňují k tomu, abychom byli zneklidněni. Cesta k demokracii, svébytnosti národů a fungujícímu hospodářství se v Sovětském svazu povážlivě komplikuje. Konzervativní síly se zřejmě mobilizují ve snaze zvrátit kolo dějin a obnovit - proti vůli občanů i národů - centralistický a autoritativní systém. V Sovětském svazu roste napětí a nestabilita, které mohou neblaze ovlivňovat celou mezinárodní situaci. Rozklad hospodářství a sociální frustrace mohou přitom nejsilněji zasáhnout právě nás, bezprostřední sousedy Sovětského svazu, kteří jsme stále na něj ekonomicky odkázáni a kteří nejsme dostatečně připraveni na takové eventuality, jako je například masová migrace obyvatelstva či možné přerušování dodávek základních energetických surovin. Pokusy řešit politické problémy a obnovovat jednotu států vojenskou silou se v Sovětském svazu už objevily, což není rozhodně dobrý signál pro mezinárodní společenství.

4) Těžkou ekonomickou situací ještě dál zkomplikovala krize v Perském zálivu.

5) Vyspělé průmyslové země, tváří v tvář těmto nejistým poměrům, se zdráhají našemu regionu velkoryse pomáhat a v jejich politice se začínají objevovat známky nedůvěry, vyčkávání, zvýšené opatrnosti.

Tyto všechny faktory způsobují, že se naše země nebezpečně propadají do určitého politického, ekonomického a bezpečnostního vakua. Staré a vnucené politické, ekonomické a bezpečnostní vazby se zhroutily, nové však vznikají pomalu a těžce, pokud vůbec vznikají. A zároveň se ukazuje, že bez příslušných vnějších vazeb je ohroženo samo bytí našich mladých demokracií.

To všechno dohromady nás nutí, abychom se pokoušeli - paralelně s kroky, zakládajícími dlouhodobou perspektivu - urychleně budovat i své nové svazky v rámci dnes možného a dnes existujícího. Což platí samozřejmě i v oblasti bezpečnostní a obranné.

Moderní československá politika trpěla jedním chronickým nedostatkem: příliš spoléhala na jiné. Po všech trpkých historických zkušenostech chceme koenečně začínat u sebe. Proto jsme zahájili obsáhlou přestavbu naší armády v duchu nové vojenské doktríny, založené na principu dostatečné obranyschopnosti proti možnému ohrožení z kteréhokoliv směru. Chtěli bychom mít armádu podstatně menší než dosud, ale o to kvalitnější, a schopnou bránit nejen naše území, ale především demokracii a svobodu, tedy principy, na nichž stavíme naši novou společnost. Budeme usilovat o její stále větší profesionalizaci a o její rovnoměrnou dislokaci po celém našem území. Současně však musíme hledat, tak jako každý jiný stát naší rozlohy, i své nové mezinárodní bezpečnostní vazby a záruky.

Především to pro nás znamená urychleně vytvořit systém bilaterálních smluv s našimi sousedy i dalšími státy. Připravujeme nové smlouvy s Polskem, Maďarskem, Německem a Sovětským svazem, rádi bychom jednali i o smlouvě s Francií a dalšími zeměmi. Žádná z těchto smluv nemá mít alianční charakter, ale v každé z nich by měl být v nějaké podobě obsažen i bezpečnostní prvek. Zvláštní význam přikládáme smlouvám s Polskem a Maďarskem. S těmito sousedy nás totiž spojuje mnoho analogických problémů. Na naší nedávné schůzce ve Visegrádu jsme se mimo jiné domluvili, že budeme svou politiku v mnoha ohledech koordinovat a že se pokusíme vnést symetrii i do našich chystaných smluv. Nikdo z nás nemá v úmyslu budovat místo Varšavské smlouvy jakýkoli nový pakt. Zároveň však cítíme, že nám spolupráce může významně usnadnit náš návrat do demokratické Evropy.

Československo dále přikládá - podobně jako Polsko a Maďarsko - velký význam své spolupráci s Severoatlantickou aliancí. Uvítali jsme možnost navázání diplomatických styků a rozšíření vzájemných kontaktů. Vysoce jsme ocenili Deklaraci z červencového summitu NATO i Komuniké z prosincového zasedání jeho Rady. Tyto dokumenty nám potvrzují, že si NATO velmi dobře uvědomuje historicky novou situaci v Evropě a že začíná s ohledem na tuto situaci samo sebe do jisté míry proměňovat a otevírat se spolupráci s novými evropskými demokraciemi. Mám v dobré paměti rovněž nedávnou návštěvu generálního tajemníka NATO pana Wörnera v Československu a své setkání se členy politického výboru aliance. Myslím, že na tato jednání, jakož i na jednání našeho ministra zahraničí v Bruselu, můžeme dobře navázat.

Víme, že řádnými členy NATO se zatím z mnoha různých důvodů stát nemůžeme. Zároveň se ale domníváme, že aliance zemí, které spojuje ideál svobody a demokracie, by se neměla natrvalo uzavírat sousedním zemím, které směřují k témuž cíli. Historie nás totiž poučila, že některé hodnoty jsou nedělitelné a jsou-li ohroženy na jednom místě, jsou přímo či nepřímo ohrožovány všude.

Projev prezidenta . . .

Uvítali bychom, kdyby byl brzy vytvořen pevný systém vzájemné spolupráce a výměny informací mezi Československem a NATO na nejrůznějších úrovních. Chtěli bychom prohloubit dialog o bezpečnostních otázkách a rozšířit kontakty mezi vojenskými představiteli, spolupracovat v oblasti vědy, informatiky a ochrany životního prostředí v rámci programu třetí dimenze. Jsme rádi, že poslanci našeho parlamentu se postupně zapojují do práce Severoatlantického shromáždění. Domníváme se, že přidružené členství jim poskytuje široký prostor pro kontakty ve všech směrech a aktivní účast na práci příslušných výborů shromáždění. Jsem rád, že návštěvu předsedy našeho Federálního shromáždění Alexandra Dubčeka v Severoatlantickém shromáždění oplatí už příští týden jeho předseda pan Rose svou návštěvou Československa.

Pro další rozvoj vzájemné spolupráce bude nepochybně velmi významná i Konference o budoucnosti evropské bezpečnosti, která se bude konat pod záštitou generálního tajemníka NATO a československého ministra zahraničí koncem dubna v Praze. Při této příležitosti se u nás rádi setkáme v dubnu s předsedou vojenské komise NATO generálem Eidem a později v červnu s vrchním velitelem NATO generálem Galvinem.

Domníváme se, že by naši občané měli více vědět o tom, co to Severoatlantická aliance vlastně je. Za úvahu by snad stálo otevření jakési informační kanceláře NATO v Praze a možná i v Bratislavě.

Pevně věřím, že tato všestranná a prohlubující se spolupráce, založená na vzájemné důvěře a na shodě hodnot, v něž věříme, posílí v naší společnosti pocit bezpečí a zároveň vyústí v přiměřené záruky, díky kterým se českoslovenští občané nebudou muset obávat budoucnosti a v případě ohrožení cítit osamělí a demokratickým společenstvím zapomenutí.

Možnost své spolupráce v bezpečnostní oblasti nechce Československo omezovat, pokud jde o mezinárodní instituce, jenom na NATO. Věříme, že nám nadcházející asociace s Evropskými společenstvími umožní účastnit se také rozprav o jeho politické unii, včetně jejich bezpečnostních a obranných aspektů. Jsme rovněž připraveni rozvíjet styky se Západoevropskou unií, jejíž role bude pravděpodobně s procesem evropské integrace růst. Západoevropská unie by mohla v budoucnosti být jakýmsi mostem mezi NATO a Evropskými společenstvími, včetně jejich přidružených členů, a tím i dalším stavebním kamenem budoucí sjednocené Evropy.

Jak jsem už řekl, navzdory všem komplikacím se nevzdáváme myšlenky, že dobrý bezpečnostní rámec by mohl integrovat se Evropě dávající v budoucnosti helsinský proces, který by - mimo jiné - svou transatlantickou dimenzí Evropu dobře propojoval s jejím přirozeným partnerem, totiž severoamerickým kontinentem. Proto se Československo chce i nadále iniciativně angažovat na půdě KBSE a proto upínáme velké naděje k plánované schůzce Helsinky 2, od níž si slibujeme, že přispěje k evropské bezpečnosti zesílením mezinárodně právní závaznosti přijímaných dohod.

Zmínil jsem se o zneklidňujících signálech, které přicházejí ze Sovětského svazu, a o ohrožení, které může Evropě přinést tamnější nestabilita. Naše starost o budoucí vývoj v Sovětském svazu a náš zájem prohlubovat bezpečnostní vazby se západní Evropou v žádném případě neznamenají, že chceme Sovětský svaz izolovat od Evropy a posunout železnou oponu na jeho hranice. Právě naopak: budoucí bezpečnostní struktura demokratické Evropy je nemyslitelná bez účasti demokratického společenství národů dnešního Sovětského svazu. Podporujeme-li jejich snahu po svébytnosti, demokracii a prosperitě, pak ji podporujeme mimo jiné i proto, že chceme s těmito národy žít, spolupracovat a rozvíjet dobré sousedské vztahy v tomtež demokratickém prostoru. Izolovat je od Evropy a světa chtějí naopak ti, kteří v Sovětském svazu touží po obnově starých pořádků.

Dámy a pánové, bezprostředním impulsem k podpisu bruselské smlouvy v březnu 1948 byl, jak víte, komunistický puč v Československu, který pohřbil v naší zemi demokracii na dlouhých jednáctýřicet let. Demokratický Západ - díky pevnému spojení - dokázal pak po léta úspěšně čelit expanzi totalitního systému komunistického typu, po léta sympatizoval s demokratickými silami v zemích sovětského bloku a nikdy nepřestal věřit, že tyto síly zvítězí. Severoatlantická aliance mohla být tak dlouho pevnou zárukou stability, svobody a prosperity především proto, že kladla důraz na základní práva a svobody každého jednotlivce. Ochrana demokracie a lidské svobody, která byla jejím úkolem, byla povzbuzením a inspirací i pro občany našich zemí. Viděli jsme, že svobodná společnost si váží sebe sama do té míry, že jí stojí za to, aby se bránila proti ohrožení totalitou. Tato vůle čelit zlu byla zdrojem nadějí pro milióny lidí, kteří museli žít v porobě. Z toho vyplývá veliká odpovědnost Západu. Nemůže mu být lhostejné, co se děje v zemích, které - trvale západními demokraciemi povzbuzované - konečně setřásly totalitní systém. Nemůže nečinně přihlížet k tomu, jak tyto země těžce hledají své nové místo v dnešním světě. Západu, jehož civilizace je založena na univerzálních hodnotách, nemůže být osud Východu lhostejný z důvodů principiálních. Nemůže mu být však lhostejný ani z důvodů praktických. Nestabilita, bída, neštěstí a zmatek v zemích, které se zbavily násilnické nadvlády, by ho mohly ohrožovat stejně, jako ho ohrožovaly zbrojní arsenály bývalých násilnických vlád. Toho, čeho se právem obávají lidé na Východě, by se měl obávat i Západ. Víme, že si to dobře uvědomujete, a proto nám nabízíte svou pomocnou ruku. Důkazem toho byl také fakt, že jste mne sem pozvali. Fakt, že jsem rád přijel, vám budiž důkazem, že tuto podanou ruku vděčně přijímáme.

Lidé a národy, obdaření odpovědností, neváhají vzájemně si pomáhat při ochraně hodnot, které považují za nejvyšší.

Děkuji vám za pozornost.

(Zvýraznění textu - LN)

Smích, nejlepší medicína

Zvoní namazanej pozdě v noci u vily profesora M. . Ten otevře okno a ptá se, co ten dole chce.

Namazaná dole, že jako je to důležité. Profesor zavře okno, oblékne župan a sejde dolů až k vrátkům.

Namazaná říká: "Pane profesore, vy jste inzeroval, že hledáte společníka na cestu po Africe."

Profesor: "Ano, ano."

Namazaná: "Tak já jsem, pane profesore, vám přišel říci, že nemohu jet."

V bytě lékaře zazvoní hodně po půlnoci telefon. Známý pacient se ptá lékaře na radu: Jeho paní se necítí dobře. Lékař poradí - snad aspirin - a přislíbí, že se ráno dostaví do jejich bytu a zjistí, co jeho paní chybí.

Dotyčný děkuje lékaři za radu a přislíbí a omlouvá se, že vzbudil doktora takhle pozdě v noci. Ten odpoví: "Ale to vůbec nevádí, on stejně zvonil telefon."

Přijde blázen do mlékárny a řekne prodavačce: "Dejte mi metr mlíka."

Prodavačka vykulí nejprve oči, ale hned pozná, s kým má co dělat a tak dostane spásný nápad. Namočí prst do konvice s mlékem a udělá na pultě čáru. Blázen na to kouká a nic.

Prodavačka říká: "Tak prosím, tady je to mlíko."

Blázen namítne: "A zabalit, to nic?"

Pan ředitel přijímal novou sekretářku. Slečna psala pěkně na stroji, měla dobrou kvalifikaci, tak se ještě ředitel zeptal na osobní záliby. Slečna uvedla jen, že je členkou klubu nudistů. Pan ředitel nic nenamítal, jen jí připomenul, že do kanceláře musí chodit normálně oblečená. Slečna ho ujistila, že to je samozřejmě věc a bylo dobře.

Takhle jednou v pátek ráno si pan ředitel všiml, že slečna chodí jaksi divně, pomaleji a trochu zeširoka. Ptá se tedy pan ředitel, zda je slečna v pořádku.

Slečna se usměje a říká: "Je mi docela fajn, pane řediteli. My máme dnes večer v klubu velké party, tak jsem si dala natáčky."

Mařka přijede na vánoce domů - k rodičům. Ale nepřinese žádné dobré zprávy s sebou. Je totiž už ve třetím měsíci. Matka hořekuje a stěžuje si bratrovi, který je u nich taky na návštěvě:

"Takové neštěstí. Taková ostuda! Co budeme dělat?"

Ten jí konejší: "No, neberte to tak tragicky. Byl to zkrátka osud."

Mařka je přerušuje a říká: "On má strýček skoro pravdu, jenže ono to bylo přes sud."

Pro Hlasatel zaslal pan X.

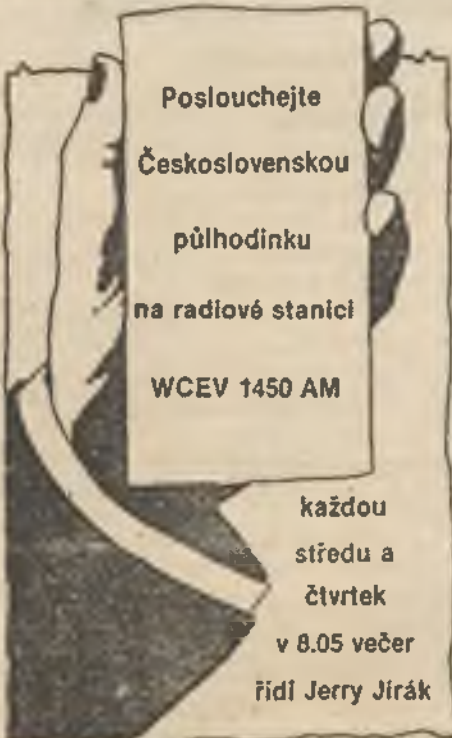
Jak lze pracovat v Rakousku

Čtenáři VSL se ptají, aby mohli dát objektivní informace svým příbuzným a přátelům v ČSFR.

Na tuto otázku by odpověděla značná část lidí v ČSFR kladně. Vzhledem k současnému kursu koruny a šilinku je to bez diskuse finančně výhodné a také zkušenosti nabyté v zahraničí jsou cenné. Ale pozor! Není to vůbec jednoduché! Jak vyplývá z oficiální informace vídeňského zemského pracovního úřadu, cizinec může pracovat v Rakousku pouze v případě splnění závazných podmínek.

Předně je třeba, aby jeho rakouský zaměstnavatel zažádal o udělení pracovního povolení, které je vystavováno pouze na dobu jednoho roku. Ovšem předpokladem pro kladné vyřízení žádosti je nedostatek pracovních sil v určitém odvětví rakouského hospodářství nebo v určitém regionu. A jak v této souvislosti upozorňuje vídeňský zemský pracovní úřad, za současné situace na pracovním trhu v Rakousku mohou cizinci nově do země přicházející počítat s udělením pracovního povolení jen výjimečně.

Má-li některý rakouský zaměstnavatel v úmyslu získat cizince pro práci v Rakousku, musí u příslušného pracovního úřadu požádat o přislíb, že cizinec dostane po příchodu do Rakouska pracovní povolení. Přímé zprostředkování zaměstnání pomocí soukromníků, zapůjčení pracovníků československou firmou do Rakouska a pracovní činnost na území Rakouska v rámci bezvízové cesty do 30 dnů se zakazuje! Tedy pozor, aby se vaši přátelé nedali vidinou dobrého výdělků zaslepit a nedostali se do konfliktu s rakouskými zákony!

Čistím koberce

a čalouněný nábytek. Volejte kdykoliv, Chris - (708) 863-4113.

Historická návštěva presidenta Bushe v Praze

Video - kaseta, 115 minut. Cena \$19.95 plus \$1.95 shipping-handling
G. Perina
3463 State St., Suite 203,
Santa Barbara, CA 93105

English-speaking caretaker for country estate. 2 bedroom, 2 bath - mobile home, furnished. Best salary. Mature couple preferred. Must like outdoor work. Write:
Jim Bohlander, 10006 Maple Rd.
Marengo, IL 60152

West Construction,

vykonáváme nástavby a přístavby domů. Garáže, porche, decks, střechy, siding, basements, okna, dry wall, malování.
312 - 286 - 0174

Help wanted Hair Dresser

Wanted
Part - Time
Fridays & Saturdays
Must be able to communicate in English. With or without following Vicinity Cicero-Peterson. Call Jan:
312-286-2186
Tuesday thru Saturday

Kde možno koupit HLASATEL:

- Austin a Čermák Rd. Cicero — stánek
- Miloš Pancner 6038 W. Čermák Rd., Cicero
- Prague Sausage 6312 W. Čermák Rd., Berwyn Pouze nedělní
- Redakce Hlasatele 6426 W. Čermák Rd., Berwyn
- Fred Pancner 6514 W. Čermák Rd., Berwyn
- non Oak Park & Čermák Rd. Berwyn — stánek
- 26th & Ridgeland Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & Ridgeland Berwyn, stánek — nedělní
- Čermák Rd. & East Ave. Berwyn — stánek
- V New Yorku: Candy Store 1437 - 1st Ave., New York, NY

MIKI SPIGL

Cermak Road Realty
6226 záp. Cermák tř.
Berwyn, Ill.
č. tel.: 484-4800

LOCKPORT - nová ranch,
8 pokojů, 3 ložnice, 2 koupelny,
garáž na 2-1/2 aut,
pozemek čtvrt akru.
Cena \$ 159,900

HARLEM, blízko Čermak Rd.
pětirodinný dům, dvouložnicové by-
ty, 5 ledniček, 5 kamen, 5 aircondi-
tioners, pračka, sušička,
automatický systém na kropení
trávníku.
Roční příjem \$30,060.

LOMBARD, IL.
Třípokojové kondominium blízko
nákupního střediska Yorktown. Dva
basény, security system.
Pouze \$56,000

Hledá se

Hledá se písarka. Volejte:
(708) 749-1891 nebo (708) 749-1898

4811 Crescent, Norridge, IL.
Custom brick ranch, 3 bedrooms,
1-1/2 baths, full finished basement
with 4th bedroom, 2-car garage.
Excellent knowledge location.
(708) 827-9867

Hledá se

paní jako společnice za stravu a
bydlení a malý plat, která má
zájem, ať zavolá:
(708) 485-0304

Looking for a mature, experienced
person to take care of our 2 yr. old girl
in our La Grange Park home. Full-or
part-time, English speaking, own
transportation. Nice Slovak family.
Tel.: (708) 579-5129

Hledá se kniha

od Vladimíra Klácela:
"VĚČNÝ KALENDÁŘ"
čili kniha Svojanovská. Skládal
a v květnu 1877 dokončil L.
Klácel.
Pište do redakce Hlasatele

Hledá práci

Stavební truhlář (stolař), 24 let,
kvalifikovaný, hledá práci i v jiném
oboru pro možnost přistěhování
nebo pobytu v USA. Jsem
svobodný, katolík, anglicky se
dohovořím.

Hledá se

Hledá se písarka. Volejte:
(708) 749-1891 nebo (708) 749-1898

Hledá se

Hledá se písarka. Volejte:
(708) 749-1891 nebo (708) 749-1898

Help Your Heart

American Heart Association

The Lipid Saga

Lipids. Fats. Cholesterol. Trigly-
cerides. LDL. HDL. The terms can be
confusing, but they are guiding many
aspects of the lives of people who are
becoming more health-conscious. But
what do they mean? The American
Heart Association has the answers.

For more than four decades, the
American Heart Association has been
helping the public understand the
importance of a healthful diet and
lifestyle in reducing the risk of
developing diseases of the heart and
blood vessels. In addition to a regular
exercise program, reducing high
blood pressure, maintaining a proper
weight and not smoking, the AHA
says that a low-fat, low-cholesterol
diet can be a major ally in the fight
against heart disease.

According to the AHA, atherosclero-
sis is a major cause of cardiovascular
disease. Atherosclerosis occurs when
deposits of fats, or lipids, in the body
build up along the inner lining of
arteries, making it harder for blood to
flow freely. The result can be a heart
attack or stroke.

To better understand this "lipid
saga" it's important to understand the
fats in the body and how they affect
your health. Then you can make the
changes that can lead to a longer,
healthier life.

A lipid is simply any fatty
substance in the blood and tissues of
the body that will not mix with
blood. Cholesterol and triglycerides
are good examples. Just as "oil and
water" don't mix, cholesterol and
triglycerides can't dissolve in blood
unless they are mixed with proteins.
Lipids travel in the bloodstream in
packages of fat and protein called
lipoproteins. Two major types of
lipoproteins are low-density
lipoproteins (LDL) and high-density
lipoproteins (HDL).

The AHA urges all Americans to
have their cholesterol and triglyceride
levels checked by their physicians at

least once every five years. Those
with a family history of heart disease,
high blood pressure or stroke should
have it checked more often.

The tests will indicate four separate
levels in the blood: total cholesterol,
LDL, HDL and triglycerides. The total
cholesterol level is a combination of
LDL and HDL cholesterol levels,
measured as milligrams per deciliter
of blood (mg/dl). The AHA says a
total cholesterol level of less than 200
mg/dl is desirable; 200-239 mg/dl is
borderline-high; and 240 mg/dl and
over is high.

LDL is the major cholesterol carrier
in the blood. A high level of LDL
cholesterol circulating in the blood
can signify an increased risk of heart
attack. That is why LDL is termed
"bad" cholesterol. An LDL level
below 130 mg/dl is desirable;
130-160 mg/dl is borderline-high;
and over 160 mg/dl is high.

HDL carries about one-third of the
body's blood cholesterol. Studies have
shown that HDL tends to carry
cholesterol away from the arteries and
back to the liver, where it is passed
from the body. HDL is known as
"good" cholesterol. In the average
man, HDL cholesterol levels should
range from 40-50 mg/dl; in the
average woman, from 50-60 mg/dl.

A high triglyceride level is
associated with the risk for heart
attack because it often accompanies
higher total cholesterol and LDL
cholesterol levels, and a lower HDL
cholesterol. Triglyceride levels above
250 mg/dl are borderline-high.

If your levels are borderline-
high or high, your doctor can offer a
plan for reducing your cholesterol
level—and your risk of heart disease.
It will take changes in your diet and
lifestyle and, if necessary, prescription
drugs.

For more information, contact your
nearest office of the American Heart
Association.

TODAY'S
THE DAY

Stop Smoking.
American Heart Association

Potkají se dva zajáci na státní hranici.
Kam běžíš? • Do Rakouska - začaly
hony na jeleny. • Proslm tě, neší!
Vždyť ty seš zajíc. - Já vím, ale víš ty,
kolik už u nás bylo omylů?!

Seznámení

Som 56-ročná vdova, Slovenka.
Rada by som sa zoznámila s
osamelým, inteligentným pánom.
Pisat' do redakcie na zn.
Priateľka

Superinvestice

Stařešina - majitel odchází a
prodává svůj novější, nejlépe
udržovaný dům s pěti moderními
apartmentsy v Cicero na 25. ulici.
Cena \$150,000. Dá se jednat. O in-
formace volejte kdykoliv Standu,
(708) 484-1118

Wanted Auto mechanic

Minimum 5 years experience. Must
have own tools, speak good
English. Should be able to work in-
dependently. In a nice area - No.
Riverside. Excellent salary plus
commission. Call:
(708) 447-3888
after 6 P.M. (708) 366-7079

(708) 484-1118

marina's
BEAUTY SALON
Home of the finest permanent waving

Visit Marina's new
salon — formerly at
26th St. & Hamlin,
now at
6234 W. Cermak Rd., Berwyn, IL

František Tomáš

Pokračování z min. čtvrtka

Večer 21. února se konal v Obecním domě v Praze ples národně-socialistické mládeže. Bylo tam mnoho předních funkcionářů, s výjimkou ministra Ripky, který odejel na Hradecko, ministra Šlechty, ale hlavně kromě předsedy strany dr. Zenkla. Ten se už časně ráno vypravil do Lanškrouna, kde měl dostat čestné občanství. Ale na kraji města ho zadrželi komunisté a na radnici ho nepustili. Zenkl odejel ke známým na Moravu, kde zůstal i v neděli. Na plese samém byla výborná nálada. Optimismus nabyl vrchu. Máme přeci když jdeme se sociálními demokracií ve věci veřejné bezpečnosti ve vládě většinu. President demisi určitě nepřijme, takže se nám nemůže nic stát. Nechtěl jsem kazit náladu. Odešel jsem nahoru do bytu k Vašatům. Vašata, šéf restauračních podniků v Obecním domě, byl nejen náš straník, ale také výtečný kamarád. A nadto byl v bytě vždycky číšník, který donesl nějaké občerstvení. Toho večera byli Vašatovi na plese, ale v bytě seděl Karel Jiše, před válkou politický šéf Českého slova, po 15. březnu 1939 dokonce jeho šéfredaktor. Po Mnichově se mírně zkompromitoval. Předválečný ředitel Melantricha Jaroslav Šalda ho poslal jako dopisovatele do Berlína, odkud sice Jiše neposílal žádné chvalozpěvy, ale kolaborací to přece jen zavánělo. Když ho pak Šalda poslal před začátkem války do Anglie, nechtěl s ním mít nic společného ani Beneš a ani Ripka. Po válce zůstal Jiše ještě mnoho týdnů v Londýně, protože si nebyl jist, zdali se na něho nevztahuje malý retribuční dekret. Bezpečný návrat mu pak zajistil v únoru nově nadekreťovaný předseda t.z.v. obrozené národně-socialistické strany Šlechta. Jiše se stal po únoru dokonce tiskovým šéfem Šlechtova vedení strany. Jiše už na podzim 1947 mě varoval, abych nechal politiky, že mne tam nic dobrého nečeká, všechno prý špatně skončí. Později na mne naléhal, abych se včas odklidil někam do ciziny na vyslanectví. Totéž mi v lednu 1948 řekl poněkud jinými slovy i Evžen Loebel, s nímž jsem se znal z Londýna. Jiše seděl u Vašaty s pěknou Angličankou, kterou pozval do Prahy. Jen jsem si sedl, už začal: "Pamatuješ, co jsem ti říkal před pár měsíci? Stahují se mraky, koukej zmizet!" Tvrdil jsem -trochu na oko- že se přece nic zvláštního neděje. Nato Jiše vytáhl z kapsy čerstvý výtisk Svobodného slova: "Podívej se, tohle se rozletí zítra po Čechách a po Moravě!". Bylo to fingované vydání, plné útoků na vedení národně-socialistické strany. Obracelo se sice k "bratřím a sestrám", ale jeho argumentace byla založena jen a jen na argumentaci Rudého práva. Vedení prý zradilo staré ideály strany atd. "To je tvoje dílo?" zeptal jsem se. "Přímě ne, ale věděl jsem o tom". "Ale tohle lidi nesplete. Každý pozná, že to vytisklo Rudé právo!" "To se mýlíš. Tohle číslo vytiskl akční výbor národních socialistů v Melantrichu". Připadalo mi to absurdní. Odmítl jsem takové tvrzení jako pitomost.

Ještě chvíli jsem poseděl a tak asi o půldruhé v noci jsem se vydal domů. Na Příkopech u tehdejšího ústředního sekretariátu KSČ jsem se málem srazil se Slánským. Viděl mne, zastavil se, jako by chtěl se mnou mluvit, ale pak se rychle obrátil a skočil do vozu. Viděl jsem ho tehdy naposled ve svém životě.

V neděli 22. února 1948 jsem byl celý den doma. Trápila mně žlučnicková kolika a tak jsem polykal prášky. Měl jsem za sebou neklidnou noc. A taky jsem se pokoušel o telefonické spojení s Plzní. Zajímalo mě, co se tam děje, co dělají komunisté. Ale nic mimořádného jsem se nedověděl. Večer mě telefonoval Drtina, abych k němu okamžitě přišel. Našel jsem tam mnoho přátel: Krajínu, Ripku, Horákovou, ale i lidovce Hálu, Ducháčka a politického referenta presidenta Beneše, Jínu. Ten znovu vyprávěl, v jakém sklíčeném stavu odejel president do Lán, že před odjezdem ještě hovořil s Gottwaldem a Noskem. Ti prý do omrzení opakovali, že národní socialisté požadují jmenování úřednické vlády. V Lánech, kde si věci promýšlel, prý president došel k názoru, že Gottwald už nebude jednat s žádným z ministrů, kteří podali demisi a také žádného nevezme již do vlády. Proto by snad tři strany měly vyslat k jednání novou garnituru a navrhnout do vlády jiné lidi. (V této souvislosti - při jedné z úvah padlo jméno Krajínovo, Milady Horákové a taky moje).

Po tomto výkladu zaútočil na Jínu Hubert Ripka: "President má ústavní právo propustit nás z vlády, ale nemá právo nutit nás k politické kapitulaci jako stranu. Gottwald ve funkci předsedy vlády musí jednat s vedením všech stran". A dodal, že u nás stejně jako u lidovců je vedení strany a ministři jedno a totéž, za ministry stojí pevně ostatní členové předsednictva.

Ripka byl stále velice radikální v otázce demise. Řekl mi ještě v Praze a v emigraci mi to opakoval, že dostal od nějakého komunisty (jehož jméno nikdy neprozradil) bezpečnou zprávu o tajné poradě Kominformy v Polsku, odkud přijel Gottwald nebo Slánský s příkazem zničit Národní frontu. Ripka prý o tom referoval presidentovi, který byl však už z jiného

pramene také informován. Právě proto se s presidentem údajně dohodli na plánu protiakce, k níž dal vhodnou příležitost Noskův zásah ve veřejné bezpečnosti. Jestli chce president tvrdit, že nic nevěděl o chystané demisi, tak dobrá, budeme ho krýt, nebude to prvé, jest-li chce zabít demokracii - i tu "jeho lidovou", ať přijme demisi a nechá Gottwalda jednat s kým chce. Ale podle dohody a podle všeho, co president vždy prohlašoval, musí Gottwald jednat jen s volenými orgány. A presidentovou povinností je postupovat v duchu ústavy a v duchu dohod o Národní frontě. Jina neměl rád, když se takhle mluvilo o presidentovi. Bude prý Beneše hned ráno informovat. A odešel. Stál jsem pak v ústraní s Hálou, který byl značně deprimován. Řekl mi: "Je to špatné. Pro všechny z nás si přijdou, všechny nás zavrou!". A po chvíli také odešel.

Dali jsme si pak všechno dohromady a došli k názoru, že president čelí novému Mnichovu, tentokrát komunistickému. Ujasňovalo se nám, že víc než Gottwaldův projev a delegace dělníků zapůsobil na presidenta Zorinův příjezd a jeho nepřímý vzkaz, potvrzený mezitím i ve vyslání moskevského rozhlasu. President propadal pocitům strachu, zaskočil ho rychlý zásah Moskvy do našich vnitřních záležitostí. Kde byl Stalinův slib, že Sovětský svaz nebude nikdy zasahovat do vnitřních poměrů naší země?

Zrodil se nápad: uspořádat protiakci - velkou demonstraci v Praze! Nebyl by to býval problém. Měli jsme nedávno sjezd a věděli jsme, že v Praze by se to mohlo provést - sjezdový průvod trval přes sedm hodin. Ripka byl proti. Poukazoval na presidenta, který činí rozdíl mezi krizí vládní a krizí státní. To by mohlo vést k občanské válce. Nakonec jsme si řekli, že nepoženeme situaci na ostří nože. Ministři budou naléhat, aby je president hned v pondělí přijal.

Jeden z klíčů k situaci byl u sociálních demokratů. My jsme sice stále ještě spoléhali na jejich podporu, ale Ripka a my souhlasili, sledoval přísně taktiku, založenou na presidentově tezi o krizi vládní a státní. Vyplývalo z ní, že se komunisté nesmějí dostat do úplné izolace, která by u nich i v zahraničí vyvolala dojem komplotu proti nim. Francouzský příklad by u nás nedal a podle presidenta ani nesměl napodobit. Proto jsme přímo nevyzvali ani sociální demokraty a ani Jana Masaryka, aby společně s námi podali demisi, spoléhajíc přinejmenším na Václava Majera a na Masaryka, že v rozhodné chvíli, bude-li toho třeba, sami rezignují. Jejich rezignací by totiž Gottwald ztratil argument, že ve vládě zůstala většina ministrů. Je známo, že v předvečer 25. února podal demisi Majer a podle jeho osobního svědectví prý tak učinil i Jan Masaryk.

V pondělí 23. února 1948 jsem hned ráno volal ministry a generálního tajemníka strany Krajínu. Vypravil jsem se do Melantricha, abych zjistil, co tam způsobila sobotní manifestace, jak byly expedovány noviny a vůbec, jak běží celý podnik. Když jsem vyšel z domu, hned jsem zjistil, že za mnou jde tajný. Od ostatních členů předsednictva jsem pak slyšel, že na všech mostech už stály hlídky SNB se samopaly a že také oni jsou sledováni tajnými. Byli za námi všemi na každém kroku.

Všichni ministři a Krajina se sešli u mne v Melantrichu. Ministr školství Jaroslav Stránský první vyslovil přesvědčení, že začíná puč. Dr. Zenkl volal Jínu, kdy že je president přijme. Jina odpověděl, že to teď nemůže říci, že u Beneše je Gottwald s Noskem a čeká se ještě Svoboda. Mezitím přicházely další Jobovy zvěsti: z krajů hlásili, že tam jsou zatýkáni krajiští tajemníci a redaktoři krajského tisku, že v neděli železničáři na mnoha místech nevyložili Svobodné slovo a tak podobně. Pak volali z ústředního sekretariátu Krajínu, aby ihned přišel, že tam vtrhla policie a zabavila písemnosti. Rozešli jsme se. Ripka a Drtina šli za Majerem, já se Zenklem jsme se vypravili ke Šrámkovi. Ten byl obdivuhodně klidný. "Cesta zpět není možná", povídal. Opakovali jsme, co řekl ve středu president Zenklovi a Ripkovi, že demisi nepřijme a bude trvat na vládě Národní fronty. Šrámek, který znal Benešovy rychlé proměny ještě z konce první republiky a z války, k tomu suše podotkl: "To bylo ve středu. Mě zajímá, jaké má stanovisko dnes!" To už jsme ovšem věděli, že president ministry přece jen přijme, ale až ve čtyři odpoledne. Šrámek nás vybízel, abychom zavolali presidenta hned a nečekali až na odpoledne. Zenkl s Hálou to zkusili, ale Jina jim odpověděl, že teď jim nemůže říci nic nového. Zůstal jsem při téhle rozmluvě chvíli se Šrámkem sám. A on se mi ihned svěřil se svými obavami: "Nemyslíte, že ta věc je prohraná? To je podle všeho puč a to Beneš nezastaví, k tomu nemá síly. Ale musíme to důstojně dohrát. Já počítám se svou novou emigrací. A co vy?" Odpověděl jsem, že v takovém případě samozřejmě také odjedu.

Odpoledne jsem úřadoval v Melantrichu. Chtěl jsem, aby lidé viděli, že loď se ještě nepotápí. A je pravda, že podnik pracoval bezvadně. V téhle věci mi jako už dříve pomáhal dr. Miloslav Kohák. Jeho úkolem bylo hlídat některé naše "radikály". Přišla za mnou také delegace závodní rady,

Bob Drogin

Kuwait City. Ten člověk měl na sobě pouze bílé krátké spodky. Jeho černých kalhot bylo použito ke svázání jeho rukou za jeho zády. Jeho růžová košile sloužila k zavázání jeho očí. Nic nezakrývalo černé podlitiny na jeho svalnatých rukou či hrubě zašitou ránu na jeho čele.

Časně v neděli ráno byl odveden k podjezdu na silnici Magreb, hlavní tepně hlavního města a byl donucen, aby si klekl. Pak byl střelen do hlavy, levého ramene a prsou a podepřen do kolmé polohy, aby byl dobře viditelný příjizdějícím vozidlům. Jeho rozstřílené tělo plné děr a s krví postříkanou slabě bílou stěnou za ním, nemohlo ujít ničí pozornosti.

Naif Adzami, pracovník Červeného půlměsíce říká, zatím co nakládá tělo na svůj nákladní automobil: "Toto se děje každý den. Někdy jeden, někdy pět. Moc krve".

Činitelé z organizací pro lidská práva jak Spojených států tak i mezinárodních institucí hlásí, že bylo nalezeno mezi dvacet až třicet těl lidí, kteří byli mučeni či zastřeleni a mnoho dalších je považováno za mrtvé v odvětví, která se čím dále tím více jeví jako hrubé porušování lidských práv nezkracenými vojenskými oddíly Kuwaitu a příslušníky odporu proti podezřelým kolaborantům.

Oficiálně je hlášeno, že po osvobození spojenci téměř před třemi týdny pouze v městě Kuwaitu je nezvěstných 300 až 800 Palestiňanů, Severoafríčanů a ostatních příslušníků cizích národů. Kuwaitští vojáci pohodili stovky ostatních na hranice Iraku. Mnozí z nich byli hrubě zbiti či umučeni.

U oficiálních západních kruhů vzrůstá den ze dne zklamání nad zřejmou neschopností nově nastolené vlády Kuwaitu, aby kontrolovala zneužívání situace a zmatku ve válkou postiženém městě, kde podle odhadu se nelze dopočítat alespoň půl milionu zbraní, všechny zmizely.

Vše je nekontrolovatelné.

Walter Stocker, zdejší vedoucí delegace výboru Červeného kříže, popisuje situaci: "Činitelé na vládní úrovni jsou si plně vědomi, že si nesmějí dovolit, aby tento stav pokračoval, nebo situace se obrátí proti nim. Je to přímo sebevražda, ale jak daleko jsou schopni kontroly? Vidíte, že vláda sedí, ale nemá žádné moci".

Vysoký úředník Spojených států říká, že Palestiňané a jiní vězni jsou drženi v hlavním stanu šesté brigády kuwaitské armády a ve vojenském vězení blízko kanceláře šéfa generálního štábu. Jiní jsou uvězněni ve školách a policejních stanicích.

Výkonný ředitel Pozorovatelské organizace Středního východu, organizace pro lidská práva se sídlem v New Yorku, Andrew Whitley, krátce prohlašuje: "Je zcela zřejmé, že zde jsou velmi vážně porušována lidská práva". dodává, že stupeň přímé spoluviny bude ještě zjištěn. "Není vůbec žádných pochyb, že armáda je zapletena do únosu, velmi často brutálních a deportací Palestiňanů a členů národů, jejichž vlády byly v opozici proti alianci".

Whitley, který pozoroval, jak v sobotu kuwaitská policie vykládala na hranicích Iraku triadvacet Alžíranů, somálů, Sudánců a Tunisanů, řekl, že Kuwait porušoval mezinárodní zákony užíváním svévolných zatýkáni, kolektivních trestů a hromadné deportace bez ohledu na jakékoliv zákony a zvyky. Řekl: "Kde kdo a na každém stupni postavení, popírá zodpovědnost". Whitley odhaduje, že alespoň tři tisíce lidí není k nalezení. Z nich alespoň polovina jsou Palestiňané. Dále vypočítává, že z nich 6 set je drženo vojenskou mocí a "300 z nich zmizelo, jsou považovány za mrtvé".

Vysoce postavený úředník Spojených států, který studoval tento problém říká, že množství lidí, "kteří byli mučeni či zbiti, či které prostě nejsme sto najít, se pohybuje mezi třemi až šesti sty".

Představitelé Spojených států, kteří již protestovali nejvyšším představitelům kuwaitské vlády, šli ještě dále. Tak vyslanec Spojených států Edward W. Gnehm Jr., v doprovodu Abdul-Rahmana Awadiho, vlivného státního ministra pro kabinetní otázky, vydal se v neděli na cestu k severní hranici Kuwaitu a osobně vyslyšel alespoň dva muže, kteří řekli, že byli hrubě zbiti kuwaitskými vojáky a potom pohozeni na opuštěné hranici. Několik okamžiků před odjezdem na hranici, Awadi popřel existenci podobných deportačních procesů. Na tiskové konferenci, na které byly na pořadu nucené deportace, Awadi řekl: "Myslím, že tato obvinění nejsou pravdivá... Je velmi smutné, že toto vše slyším, ale neviděl jsem žádného důkazu".

Cílem jsou iračtí zajatci.

Dle sdělení oficiálních kruhů, nejhorší a snad i porozumění hodné je hrubé zacházení s příslušníky Iraku, kteří jsou drženi jako zajatci

armádou Kuwaitu. Jeden z kruhů významných činitelů Spojených států řekl: "Dokonce i američtí vojáci" jsou znechuceni a "najdou-li nyní příslušníka iracké armády, nevydají ho kuwaitským autoritám..."

V každém případě úloha vojska Spojených států zůstává nejasná. Dle stejné osoby vojáci zvláštních útvarů, kteří byli viděni v několika vyšetřujících střediscích, "byli kontrolní silou".

Ale bývalý vůdce odporu, který žádal, aby nebyl jmenován, sdělil tomuto reportérovi, že on spolu se svými přáteli mají v úmyslu pokračovat v pátrání po kolaborantech a chtějí jim dát "kolektivní spravedlnost" kterou si zaslouží. Dodal lakonicky: "Hledáme je a pak je zabijeme. To je ten nejlepší způsob.

(Los Angeles Times), přel.: J.M.

Z deníku komentátora. Poznámka k článku pana Boba Drogina o mstivém a násilném chování se "Osvobozených" Kuwaitů

Jaroslav Moudrý

Reportáž pana Drogina přivede asi do rozpaků Bushovu administraci a s ní všechny, kteří by chtěli líčit jeho vojenské dobrodružství v Perském zálivu jakožto "vlasteneckou válku". Neklamným důkazem je, že tato otřásající zpráva, předložena americké veřejnosti pod záhlavím "Kuwaiti se mstí mučením a vraždami", není hlášena, či lépe řečeno, zveřejněna předními informačními zdroji. Demokratická censura vládnoucí kliky, která zůstává beze změny, bez ohledu na tu či onu stranu, pracuje jako obvykle: Nevyvrací a mlčí. **To přec jen Goebels neuměl a proto o sobě nikdy netvrdil, že je demokratem.**

Bush zřejmě využil neuvěřitelně naivního člověka jako je Saddam Hussein, který není o nic lepší či horší než jsou jeho protějšky ze Syrie, Iraku, Saudské Arabie, Izraele, Kuwaitu, Lybie atd., aby za 50 bilionů zakryl slabost své administrace i hříchy osobní. Nepočítal však, jak je zvykem, jak v zahraniční politice Spojených států, tak i většiny národů, že "pocitovost" věci Kuwaitu a jeho mravní integrita vyjdou tak brzy na jevo v pravé své podobě.

Reportáž pana Drogina ukazuje velmi podrobně, za jaká to individua byly obětovány životy lidí, utraceny biliony dolarů z tak již neklidného Středního východu byla udělána anarchie. Dovede si kdo vůbec představit co se stane Kuwaitu a z Kuwaitu, až armáda Spojených států odtáhne ze Středního východu a tamní tradiční anarchie se opět "stabilisuje"? Kuwait nemá lepší vyhlídky než Izrael. To je realpolitik.

Nikdy nezapomenu, jak v květnu 1949, po porážce Francie a po vyklizení britských armád u Dunkirku, plačící a zoufalá moje sestřenice mě volala, abych přišel k nim do kanceláře, neboť všichni tvrdí, že je všemu konec, že Němci vyhráli, abych jim to vyvrátil. Ano, taková byla opravdová nálada. Ještě v roce 1988 mne presidentské čekanky v Chicagu nazývaly starým bláznem, který věří v blízkou porážku komunismu a vrtichvosti se vyjadřovali svým obvyklým argumentem, který v našem národě je tak uznáván, že nepotřebuje žádných věčných důkazů, "dyť je to starej blbec".

Snad americká veřejnost pochopí, že Hošni Mubarak z Egypta, Hafez al-Assad ze Syrie, Izak Šamir z Izraele, Saddam Hussein z Iraku, král Fahd Saud ze Saudské Arabie, která nemá ani parlamentu, ani ústavy, ale pouze jen "vládu" kaširovného krále - jaký to spojenec národa Abrahama Lincolna, emira šejka Džabira al Ahmeda al Džabira as-Sabah z Kuwaitu, Hodžatolislama Aliho Chameneiho a Hašemiho Rafsandžanyho z Iranu, jsou všichni stejní a jen vždy hleděli, hledí a budou hledět, jak by zneužili naivní politiky Západní civilizace a jak by se nechali krmit křesťanským světem.

Tito všichni Aijaté se hrozně mýlí, když si myslí, že nás mají se svým olejem v hrsti: **Kdyby neprodávali olej, neměli by co jíst! A kdo vydrží déle? Západní civilizace bez oleje, či Střední východ bez jídla, bez strojů, bez západních mozků a bez odborných škol a západní vědy?**

Veškerá "činnost" těchto tradičních barbarů, kteří po tisíciletí v pravém slova smyslu otravují vzduch moderní a pokrokové společnosti stále jen dokazuje, že jsou to jen slova, pozérství a náboženského sebeprznění. Čím dříve je Západ ponechá jejich osudu, tím rychlejší bude jejich pád do propasti ostatních vyhynulých národů a tím bude lépe. Nechme je jít kam patří!

Dramatická svědectví...

včetně komunistů, jichž jsme měli v podniku kupodivu hodně. Řekl jsem jim, že těžiště situace je u presidenta, který -podle našeho názoru- demisi nepřijme, pověří vládu, aby dále vykonávala funkci, rozpustí parlament a vypíše nové volby.